

Aan: Leden van de Raad van de gemeente Cranendonck
Datum 07 oktober 2025
Betreft: Publicatie Rapport 'Jeugdhulp in de gemeente Cranendonck'

Geachte dames en heren,

De rekenkamercommissie van Cranendonck heeft een onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken van de Jeugdhulp in de gemeente Cranendonck.

In bijgaand rapport doen wij verslag van ons onderzoek zodat u kennis kunt nemen van de onderzoeksbevindingen en onze conclusies & aanbevelingen. Wij verzoeken u dit rapport te agenderen voor behandeling. Desgewenst zijn we bereid om onze bevindingen en conclusies toe te lichten en met u van gedachten te wisselen over onze aanbevelingen.

Graag gaan wij met u in gesprek over het rapport, de aanbevelingen en de reactie van het college. We wensen u veel leesplezier met het rapport.

Met vriendelijke groet namens de Rekenkamercommissie,

Coen Cransveld
Lid-rapporteur Cranendonck

Jeugdhulp in de gemeente Cranendonck

Stand van zaken en leerpunten jeugdhulp gemeente

Colofon

De rekenkamercommissie bestaat uit de volgende leden:

Karin van de Berg

Coen Cransveld

Isabel Plessius

Het onderzoek naar Jeugdzorg is uitgevoerd door Paul Boekhoorn van onderzoeksbureau BBSO in opdracht van de rekenkamercommissie.

Dit rapport is in juli 2025 aangeboden aan de gemeenteraad

Voorwoord

De rekenkamer van de drie A2 Gemeenten voert onderzoeken uit naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Met deze onderzoeken ondersteunt de rekenkamer raadsleden in hun kaderstellende en controlerende taak.

In de afgelopen jaren is er veel maatschappelijke zorg ontstaan over het ontbreken van tijdige en passende hulp voor jongeren voor wie deze hulp van groot belang is. Dit heeft tot veel kritiek geleid op de jeugdzorg waarbij onder meer gewezen is op de lange wachtlijsten en het tekort aan gekwalificeerd personeel. In dit kader heeft de jeugdzorg nieuwe opdrachten gekregen waarbij verkorting van de wachtlijsten, versterking van de samenwerking en coördinatie, toegankelijkheid van de zorg en verhoging van de zorgkwaliteit centraal zijn gesteld. In het licht van de Jeugdwet spelen ook gemeenten een belangrijke rol in de vormgeving en uitvoering van de jeugdhulp.

De beleidsmatige ontwikkelingen van de afgelopen jaren en de beleidsvoornemens voor de komende jaren zijn aanleiding geweest voor de Rekenkamer A2 Gemeenten om de stand van zaken ten aanzien van jeugdhulp binnen deze gemeenten in Zuidoost-Brabant, i.c. de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard, te onderzoeken. Met het onderzoek wil de Rekenkamer een beeld schetsen van de aanpak van de jeugdhulp in de A2 Gemeenten en enkele aanbevelingen geven om deze aanpak te verbeteren. Het voorliggend rapport is opgesteld voor de gemeente Cranendonck.

Rekenkamer A2 Gemeenten
Juli 2025

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Ontwikkeling jeugdhulp en rol van gemeenten	4
1.2	Doel, vraagstelling en aanpak van het onderzoek	5
2.	Beleidscontext jeugdzorg Zuidoost-Brabant	7
2.1	Lokale en regionale organisatie jeugdzorg en jeugdhulp	7
2.2	Nieuw beleid jeugdzorg	9
3.	Jeugdhulp en jeugdzorg in Cranendonck	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Beroep op jeugdhulp en jeugdzorg Cranendonck	12
3.3	Beleid jeugdhulp en jeugdzorg Cranendonck	18
3.4	Organisatie en uitvoering jeugdhulp en jeugdzorg Cranendonck	19
3.5	Clïëntervaringen jeugdzorg Cranendonck	28
4.	Conclusies en aanbevelingen jeugdhulp Cranendonck	30
4.1	Conclusies	30
4.2	Aanbevelingen	31
4.3	Bestuurlijke reactie	34
Bijlage 1	Jeugdhulp Cranendonck; enkele kerncijfers A2 gemeenten	
Bijlage 2	Gemeentelijke kosten jeugdzorg A2 gemeenten	
Bijlage 3	Bronnenlijst Jeugdhulp Cranendonck	

1 Inleiding

1.1 Ontwikkeling jeugdhulp en rol van gemeenten

Beleidsontwikkeling

De ‘staat van de jeugdzorg’ in Nederland wordt in de afgelopen jaren door verscheidene organisaties als zorgwekkend beschouwd. De overheid slaagt er bijvoorbeeld wat betreft de jeugdbescherming onvoldoende in om kwetsbare kinderen te beschermen, concludeerden de Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV) in de afgelopen jaren¹. Ook andere organisaties, waaronder de Jeugdautoriteit, rechtspraak, de Raad voor de Kinderbescherming en ook wetenschappers hebben gewezen op tekortkomingen en knelpunten in de uitvoering van verschillende vormen van jeugdzorg.

Naast een aanvullende financiering van de jeugdzorg om deze knelpunten te verminderen, worden ook beleidsmatige interventies nodig geacht. Deze interventies zijn aangekondigd in de “Hervormingsagenda Jeugd” en het “Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming”. Daarin wordt onder meer gesproken over het vormen van stevige lokale teams op gemeentelijk niveau waar ouders² en kinderen laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen. Teams die niet alleen de toegang tot hulp zijn maar ook zelf lichte hulp bieden. Deze lokale teams dienen het fundament te worden waar zowel het (nieuwe) jeugdhulpstelsel als het vereenvoudigde jeugdbeschermingsstelsel op gebouwd zal worden.

Jeugdzorg en jeugdhulp

Sinds de decentralisatie van alle zorg voor jeugd naar gemeenten wordt het begrip ‘jeugdzorg’ als verzamelnaam gebruikt voor jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. De term jeugdhulp omvat alle vormen van hulp en ondersteuning (lvb, opvoedvragen, opvoedhulp, jeugd-lvb en jeugd-ggz) variërend van licht ambulant (vaak vanuit een wijkteam, waaronder mogelijk ook gewone opvoedvragen) tot en met intensieve, zeer gespecialiseerde zorg in een al dan niet gesloten setting (jeugdzorgplus). De begrippen jeugdzorg en jeugdhulp worden vaak door elkaar gebruikt. Voor de beschrijving van de gemeentelijke taken op dit terrein, richten we ons in deze verslaglegging met name op de jeugdhulp.

¹ De inspecties publiceren onder meer vanaf 2023 ‘Signalen Jeugdbeschermingsketen’. Zie onder meer: Inspectie Justitie en Veiligheid en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, Toezicht jeugdbeschermingsketen, brief aan minister voor Rechtsbescherming en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, september 2022. Zie ook: <https://www.igi.nl/zorgsectoren/jeugd>. Zie ook: Jeugdautoriteit, De Stand van de Jeugdzorg, oktober 2024. Voor wetenschappelijke publicaties zie ook: Blanken, M. (2024). *The logic behind a cohesive youth care system: Understanding the design, integration and dynamics of complex child service networks*; Rodriguez Rivas-Stellaard, S. D. (2023). *Boemerangbeleid: Over aanhoudende tragiek in passend onderwijs- en jeugdzorgbeleid*.

² Waar in het rapport gesproken wordt van ‘ouders’, bedoelen we ook huishoudens met één ouder, huishoudens met een voogd en mogelijk (andere) ouderlijke verzorgers. Voor de eenduidigheid en leesbaarheid spreken we hier alleen van ‘ouders’.

De gemeenten spelen in dit kader een belangrijke rol in het licht van hun vormgeving en uitvoering van de jeugdhulp. De Jeugdwet is hierin leidend³. Gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van alle vormen van jeugdhulp, bijvoorbeeld voor hulp aan huis bij problemen in het gezin, maar ook bij psychische en gedragsproblemen van kinderen en jongeren. Gemeenten hebben de plicht om jeugdhulp en ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld aan jongeren met een beperking, stoornis, aandoening of opgroei problemen. Door die verplichting, de jeugdhulpplicht, moeten gemeenten in ieder geval:

- de jongere adviseren welke hulp het beste past;
- samen met de jongere de goede vorm van jeugdhulp kiezen;
- zorgen dat de gekozen jeugdhulp ook echt beschikbaar is.

Gemeenten hebben in het kader van de Jeugdwet de volgende taken:

- het aanbieden van jeugdhulp van goede kwaliteit;
- het opstellen van een beleidsplan voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg;
- het treffen van voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (jeugdhulpplicht)⁴;
- het organiseren van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering;
- het nemen van maatregelen voor de aanpak van kindermishandeling;
- het zoeken naar samenwerking met andere sectoren zoals zorg, onderwijs, politie en justitie;
- het aanwijzen van vertrouwenspersonen voor jongeren en (pleeg)ouders die te maken hebben met jeugdhulpverlening.

De Jeugdwet bepaalt dat gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk zijn voor alle vormen van jeugdzorg en jeugdhulp. In de Jeugdwet staat dat tevens dat gemeenten op bovenlokaal (regionaal) niveau samenwerken als dat nodig is, bijvoorbeeld bij de uitvoering van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische hulp.

1.2 Doel, vraagstelling en aanpak van het onderzoek

Doel en vraagstelling

Met het onderzoek wil de Rekenkamer een beeld schetsen van de aanpak van de jeugdhulp in de A2 Gemeenten en enkele aanbevelingen geven om deze aanpak te verbeteren. Daartoe is eerst een analyse gemaakt van de huidige situatie binnen de drie gemeenten. Voor iedere gemeente is een zelfstandige analyse gemaakt en aparte rapportage opgesteld.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/jeugdhulp-bij-gemeenten>

⁴ De Jeugdwet kent een voorzieningenplicht voor de gemeente; de jeugdhulpplicht. Deze houdt in dat de gemeente (het college) een jeugdhulpvoorziening moet treffen als de jeugdige of zijn ouders deze nodig hebben bij problemen met het opgroeien, de zelfredzaamheid of deelname aan de maatschappij. De aard en de omvang van deze jeugdhulpplicht wordt in beginsel door het college bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel de eigen kracht van de jongere en het probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

Het onderzoek heeft in dit kader twee hoofdvragen:

1. wat is de huidige stand van zaken in beleid en uitvoering van de jeugdhulp in de A2 Gemeenten en hoe wordt deze door betrokkenen beoordeeld?
2. welke leerpunten zijn er bij een vergelijking tussen huidige werkwijze en verwachtingen en toekomstige uitdagingen gezien relevante beleidsagenda's? Wat zijn de actiepunten voor de toekomstige vormgeving en aanpak van de jeugdhulp in de drie A2 gemeenten?

Deze hoofdvragen zijn uiteengelegd in de volgende deelvragen:

- a. Hoe ziet het jeugdbeleid in brede zin (jeugdhulp, jeugdzorg) van de A2 Gemeenten er uit?
- b. Wat is de huidige stand van zaken binnen de jeugdzorg in de A2 Gemeenten; hoe is deze georganiseerd, hoe is de toegang naar de jeugdhulp in de gemeenten vormgegeven, hoe is de doorverwijzing/toeleiding geregeld; welke organisaties voeren welke taken uit, welke opdrachten liggen er vanuit de gemeente of andere organisaties, hoe is de bemensing van de toegang, van de teams?
- c. Om hoeveel jongeren gaat het, zijn er wachtlijsten, hoe groot is de capaciteit die de A2 gemeenten inzetten, zijn er specifieke (doel)groepen en hulpverleningsthema's te onderscheiden, etc.?
- d. Hoe ervaren jeugdhulpverleners de werksituatie en aanpak in brede zin (waaronder werkdruk) en in hoeverre beïnvloedt dit hun vermogen om adequate zorg en aandacht te bieden? Welke kansen en mogelijkheden zien zij om stappen te zetten in de hulp aan kwetsbare jongeren?
- e. Wat is het beeld dat families en jongeren hebben van de jeugdzorg binnen de A2 Gemeenten op basis van cliëntervaringsonderzoeken?
- f. Wat zijn de specifieke knelpunten in de bescherming van kwetsbare kinderen binnen de jeugdzorg in de A2 gemeenten? En hoe verhouden die zich tot het landelijke beeld? Welke initiatieven of programma's zijn er binnen de A2 opgezet om knelpunten in de jeugdhulp/jeugdzorg op lokaal niveau (en mogelijk regionaal) aan te pakken, en wat zijn de vroege resultaten of uitdagingen?

Onderzoeksaanpak

In het kader van het onderzoek zijn de volgende onderzoeksactiviteiten ondernomen:

- een documentstudie op basis van relevante landelijke, regionale en lokale documenten en data over jeugdhulp (regionale kaders, lokale beleidskader, beleidsregels, uitvoeringsprogramma's, organisatieplannen, cliëntervaringsonderzoek, monitor, aanvullende data, e.d.);
- het afnemen van interviews met wethouder, leidinggevend, beleidsadviseurs, hulpverleners en consultants betrokken bij de beleidsontwikkeling en uitvoering van het jeugdbeleid;
- een analyse van verzamelde gegevens en op basis daarvan het opstellen van voorliggend rapport met bevindingen.

2 Beleidscontext jeugdzorg Zuidoost-Brabant

2.1 Lokale en regionale organisatie jeugdzorg en jeugdhulp

Lokale organisatie jeugdzorg en jeugdhulp

Bij de onderscheiden vormen van jeugdhulp en jeugdzorg gaat het om:

- Jeugd & Opvoedhulp
- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering
- Geestelijke gezondheidszorg voor jeugd (jeugd-ggz)
- Zorg voor jeugd met een licht verstandelijke beperking (jeugd-lvb).

Onder de jeugdhulp valt alle zorg aan kinderen en hun ouders bij psychische, psychosociale en gedragsproblemen, bij verstandelijke beperkingen bij jongeren en bij opvoedingsproblemen bij de ouders.

Doelgroep van de jeugdhulp omvat de groep kinderen en jongeren tussen de 0 en 18 jaar.

Soms is er verlengde jeugdhulp mogelijk, voor jongeren tot 23 jaar, als de jeugdhulp bijvoorbeeld nog niet is afgerond op de 18de verjaardag of voor pleegkinderen.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg. Voor het leveren van de jeugdhulp contracteert de gemeente jeugdhulpaanbieders. Dit kunnen grote jeugdhulpinstellingen zijn waar honderden jongeren worden geholpen, maar bijvoorbeeld ook gezinshuizen, zorgboerderijen of psychologenpraktijken met slechts enkele jonge cliënten. In sommige gemeenten bieden ook wijk- of buurtteams jeugdhulp aan. Jeugdbescherming en jeugdreclassering worden altijd uitgevoerd door een van de dertien gecertificeerde instellingen (GI's).

Veel gemeenten bieden (eerstelijns)begeleiding voor jeugdigen en gezinnen vanuit wijkteams, buurtteams of wijknetwerken. Deze sociaal teams of instanties werken (veelal) in de wijk en hebben als doel ondersteuning en hulp integraal en dicht bij het kind en het gezin te organiseren. De teams of instanties zijn multidisciplinair opgezet met beroepskrachten uit verschillende organisaties. Ze houden zich bezig met preventie en ondersteuning en bieden daarnaast vaak ook lichte hulp. Ze voeren niet alles zelf uit, maar kunnen deskundige organisaties inschakelen en zorgen dan voor de toegang tot (gespecialiseerde) hulp.

Regionale organisatie jeugdzorg Zuidoost-Brabant

In de Jeugdwet staat dat gemeenten op bovenlokaal niveau samenwerken als dat nodig is, bijvoorbeeld bij de uitvoering van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische hulp. Die jeugdzorg is bestemd voor een kleinere doelgroep, maar moet wel altijd beschikbaar zijn. Daarom wordt de zorg ingekocht door jeugdzorgregio's waarbinnen gemeenten samenwerken. Gesloten jeugdhulp wordt bovenregionaal, door regio's samen, ingekocht.

In de jeugdzorgregio Zuidoost-Brabant werken 21 gemeenten in '[21voordejeugd](#)' in verschillende verbanden samen aan jeugdhulp⁵. Voor de inkoop van jeugdzorgtrajecten heeft men als gemeenten een gezamenlijk dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de aanbieders. Het gaat om een 'Dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst 21 gemeenten Zuidoost-Brabant Inzake jeugdbescherming & jeugdreclassering, veilig thuis, crisis interventie team, coördinatie crisishulp en Jeugdzorgplus'.

De regio is onderverdeeld in 7 subregio's en heeft 2 inkooporganisaties. Een van de subregio's omvat onder meer de A2-gemeenten Valkenswaard, Heeze-Leende en Cranendonck. De jeugdhulp in Zuidoost Brabant wordt via 2 inkooporganisaties ingekocht; in onder meer de A2 gemeenten wordt via [Samen voor Jeugd](#) ingekocht.

In de jeugdzorgregio zijn afspraken gemaakt over wat op welk niveau wordt opgepakt. De 10 gemeenten in Samen voor Jeugd werken samen op het gebied van het sociaal domein en hebben de inkoop voor de Jeugdwet ondergebracht bij de gemeente Eindhoven. De gemeente Eindhoven verzorgt dus voor deze 10 gemeenten de inkoop jeugdhulp.

De 10 gemeenten in Samen voor Jeugd hebben een gezamenlijke Regiovisie jeugdhulp 2023-2026 opgesteld. Daaraan voorafgaand is een Position paper Samen voor Jeugd in 2020 opgesteld. Hierin zijn de ambities en de manier van werken beschreven hoe kinderen en gezinnen in Zuidoost-Brabant die dat nodig hebben, zo goed mogelijk worden ondersteund. Ook staat erin beschreven op welke wijze met organisaties en professionals in de jeugdzorg wordt samengewerkt. Bovendien heeft men om focus in de transformatieopgave voor de komende jaren aan te brengen in de regio het Transformatieplan jeugdhulp Samen voor Jeugd 2022 – 2025 vastgesteld.

De gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant hebben voor jeugdhulp met meer dan 150 jeugdhulpaanbieders een contract afgesloten. Ouders of jeugdigen die gebruik willen maken van deze aanbieders hebben een verwijzing nodig van de professionals in het wijkteam, huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, rechters of jeugdbeschermers en jeugdreclasserders. Gemeenten zijn ook verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering. De rechter beslist of jeugdbescherming of jeugdreclassering ingezet moet worden. Gemeenten schakelen daarvoor Gecertificeerde Instellingen (GI's) in.

⁵ De 21 gemeenten zijn in '21voordejeugd' een samenwerking aangegaan die zich richt op onderdelen van de jeugdzorg, waarbij het logisch en (wettelijk) nodig en nuttig is om deze op regionale schaal te organiseren. Het gaat om: Crisis Interventie Team, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en Veilig Thuis.

2.2 Nieuw beleid jeugdzorg

De Hervormingsagenda en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Zowel in de “Hervormingsagenda Jeugd” als in het “Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming” wordt gesproken over het vormen van stevige lokale teams waar ouders en kinderen laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen. Dit zijn teams die niet alleen de toegang tot hulpverlening zijn, maar ook zelf lichte hulp bieden. Deze lokale teams vormen het fundament waar zowel het (nieuwe) jeugdhulpstelsel als het vereenvoudigde jeugdbeschermingsstelsel op gebouwd zal worden.

De Hervormingsagenda is in juni 2023 ondertekend door verschillende betrokken partijen en zal een grote impact hebben op het werk van de betrokken organisaties. De landelijke agenda zal nader worden uitgewerkt door de zogenaamde ‘vijfhoek’ van cliëntenorganisaties (MIND, Ieder(in)), professionals (Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd), aanbieders (Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd), gemeenten (VNG) en het Rijk.

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zal, volgens de beleidslijnen van de Hervormingsagenda, structureel worden geïnvesteerd in de kwaliteit van jeugdhulp en blijvend leren en ontwikkelen.

Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen⁶. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om deze beter te kunnen organiseren, de beschikbaarheid en continuïteit van zorg te borgen en de administratieve lasten te verminderen. Ook worden wijkteams versterkt en moet betere samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer met collectieve voorzieningen worden ondersteund.

Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming richt zich op een kwalitatief verbeterde en vereenvoudigde kind- en gezinsbescherming. Belangrijk onderdeel van het programma vormen elf proeftuinen, waar de andere manier van werken voor zover als redelijkerwijs mogelijk is wordt beproefd en (verder) ontwikkeld. Dit gebeurt binnen de huidige inrichting en wettelijke kaders van het stelsel, met de bestaande organisaties. Het vooruitzicht is dat er naast cultuurwijzigingen ook stelsel- en structuurwijzigingen nodig zullen zijn om de nieuwe gewenste werkwijze daadwerkelijk volledig mogelijk te maken.

⁶ Er is april 2024 een wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg bij de Tweede Kamer ingediend (volledige titel: Wijziging van de Jeugdwet, de Wet marktordening gezondheidszorg en enige andere wetten teneinde te bevorderen dat jeugdhulp en gecertificeerde instellingen voor de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering steeds voldoende beschikbaar zijn (Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg)). Dit wetsvoorstel is één van de acties waarmee opvolging wordt gegeven aan de in de Hervormingsagenda Jeugd geformuleerde opgaven, het verbeteren van de beschikbaarheid van jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen door het versterken van de regionale samenwerking tussen gemeenten en het beter organiseren van de regionale en landelijke contractering van specialistische jeugdzorg. Het wetsvoorstel is 15 april 2025 door de Tweede Kamer aangenomen.

Lokale teams

Volgens de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inzet en beschikbaarheid van tijdige en passende hulp dichtbij huis. Dit voorkomt dat problemen verergeren en er zwaardere hulp nodig is. In de meeste gemeenten kijken lokale teams of, en zo ja welke, hulp nodig is. Daarna zorgen ze dat de hulp er komt door óf zelf de hulp te bieden of door andere professionals daarvoor te zoeken. Wanneer nodig wordt specialistische hulp ingeschakeld.

In het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en in de Hervormingsagenda jeugd wordt een centrale rol voor de lokale teams voorzien. Van de lokale teams wordt enerzijds verwacht dat zij een rol spelen in het terugdringen van het jeugdhulpgebruik, door problemen die jeugdigen en ouders ervaren te normaliseren en klein te houden met gesprekken, adviezen en eventueel directe inzet van lichte hulp die zij zelf bieden. Anderzijds wordt van hen verwacht dat zij breed kijken naar de krachten en zorgen in een gezin, waar nodig passende hulp op de relevante leefgebieden organiseren, veiligheidsproblematiek herkennen en bij onveiligheid ouders en jeugdigen te bewegen tot hulp, ook als zij daar zelf niet voor open staan. In concreto maakt het sociaal wijkteam samen met ouders en jeugdige in het leefzorgplan afspraken over de benodigde hulpverlening.

Lokale teams vormen kortom het fundament waar zowel het jeugdhulpstelsel als het vereenvoudigde jeugdbeschermingsstelsel op wordt gebouwd. Goede lokale teams worden als randvoorwaardelijk gezien voor de voorgenomen hervormingen.

Vanuit dat perspectief gezien heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in 2023 de resultaten van het toezicht bij de lokale teams in zestien gemeenten nader geduid⁷. Uit het toezicht kwam naar voren dat lokale teams het fundament voor het Toekomstscenario en de Hervormingsagenda alleen kunnen vormen als eenduidige, niet vrijblijvende keuzes worden gemaakt bij de inrichting en de organisatie van de randvoorwaarden.

Daarbij gaat het volgens de IGJ over de vraag hoe de lokale teams binnen alle gemeenten op een professionele manier gaan werken, welke vakbekwaamheid vereist is, hoe zij de tijd en ruimte krijgen om hun vakbekwaamheid in te zetten, samen te werken met netwerkpartners rond een gezin en voldoende tijd kunnen nemen voor de jeugdige en zijn gezin. Het gaat ook over het faciliteren van de medewerkers in scholing en multidisciplinair overleg. Het kader moet, volgens de IGJ, derhalve in de eerste plaats gaan over de randvoorwaarden waarbinnen professionals van alle lokale teams hun centrale rol kunnen vervullen.

Als handvat voor de inrichting van de lokale teams is in een vervolgfase, in 2024, door de VNG een Richtinggevend kader uitgebracht⁸. Dit zijn uiteraard ook belangrijke aspecten bij de vormgeving van de stevige lokale teams in de A2 gemeenten.

⁷ Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, De centrale rol van lokale teams in de jeugdhulpketen, VWS, Den Haag, juni 2023.

⁸ VNG, Richtinggevend kader. Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening. maart 2024. De VNG ondersteunt de gemeente(n) sinds begin 2025 ook met transformatiecoaches.

3 Jeugdhulp en jeugdzorg in Cranendonck

3.1 Inleiding

Landelijk beeld

Landelijk beschouwd kreeg in 2024 1 op de 9 jongeren tot 23 jaar een of meerdere vormen van jeugdzorg. Bij jongeren tot 18 jaar was dat 1 op de 7 en het gaat dan vooral om jeugdhulp zonder verblijf (CBS, 2024)⁹. In heel Nederland kregen een kleine half miljoen jongeren in 2024 jeugdzorg. Er is sprake van een toename in de afgelopen jaren die vooral speelt bij meisjes tussen de twaalf en achttien jaar; dat waren er tienduizend meer dan in 2021. Het aantal jongeren dat onder de jeugdbescherming valt, is juist afgenomen. Er waren ook minder jongeren die in aanraking komen met de jeugdreclassering dan in 2021, maar hun aantal is van 2022 op 2023 wel gestegen¹⁰.

Tabel 1 Kerncijfers totaal Jeugdhulp en Jeugdzorg Nederland 2021-2024 (absoluut en %)¹¹

		Jeugdhulp totaal	%	Jeugdzorg totaal	%
Nederland	2021	459140	10,4	469705	10,6
	2022	466980	10,6	476560	10,8
	2023	481260	10,8	489895	11,0
	2024	472685	10,7	481355	10,8

Verschillen tussen gemeenten

Uit CBS-data komt naar voren dat er soms grote verschillen zijn tussen gemeenten in het percentage jongeren dat jeugdzorg krijgt. In enkele gemeenten kreeg meer dan 15 procent van de jongeren tot 23 jaar jeugdzorg in 2023, terwijl dat in enkele andere gemeenten minder dan 6 procent was. De verschillen tussen gemeenten in Nederland in het beroep dat op jeugdzorg wordt gedaan, kunnen meerdere oorzaken hebben. Gemeenten kunnen eigen keuzen maken in de manier waarop ze jeugdzorg organiseren. Dat kan leiden tot verschillen in de hoeveelheid en het soort beschikbare jeugdzorg. Daarnaast kunnen sociaaleconomische verschillen tussen regio's en gemeenten een rol spelen, waaronder de hoogte van het inkomen¹² en het aantal eenoudergezinnen¹³ (CBS, 2024).

⁹Zie ook: <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2024/jeugdhulp-2023>

¹⁰ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/18/meer-jongeren-met-jeugdhulp-vooral-meer-tienermeiden>; zie ook: Kerncijfers over jeugdzorg: <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85099NED>. Zie ook: <https://www.waarstaatje-meente.nl>

¹¹ CBS, kerncijfers jeugdzorg. <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85099NED/table>

¹² In het algemeen hoe hoger het inkomen, hoe kleiner het aandeel jongeren dat jeugdzorg ontvangt.

¹³ Jongeren met jeugdzorg komen vaker uit een eenouderhuishouden (CBS, 2023); <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/achtergrondkenmerken-van-jongeren-met-jeugdzorg>

Verschillen tussen jongeren

Een achtergrondstudie van het CBS laat zien dat jongeren met jeugdzorg vaker dan jongeren zonder jeugdzorg te maken hebben met problemen op andere gebieden in het gezin¹⁴. Uit het onderzoek blijkt onder meer dat het bij jeugdhulp zonder verblijf, jeugdhulp met verblijf en jeugdbescherming grotendeels dezelfde kenmerken zijn die de meeste samenhang vertonen met de inzet van de desbetreffende vorm van jeugdzorg. Zo zitten jongeren met deze vormen van jeugdzorg vaker op het speciaal (basis)onderwijs, wonen ouders vaker niet meer bij elkaar, en maken huishoudens vaker gebruik van andere vormen van zorg, zoals Wmo en/of Wlz-zorg en ook GGZ-zorg en/of -medicatie.

De uitkomsten van het onderzoek sluiten aan bij het uitgangspunt dat jeugdprofessionals een integrale blik (dienen te) hebben, waarbij ze oog hebben voor het functioneren van jeugdigen en ouders in de verschillende leefgebieden en de invloed die hiervan uit gaat.

3.2 Beroep op jeugdhulp en jeugdzorg Cranendonck

Jeugdhulp en jeugdzorg

In Cranendonck ontving in 2024 één op de 10 kinderen jeugdhulp (9,5%)¹⁵. Het aandeel kinderen in de jeugdhulp vertoont de afgelopen jaren een licht stijgende lijn; in de eerste helft van 2021 was het aandeel kinderen in jeugdhulp nog 8,2%. Cranendonck scoort daarmee iets hoger dan het gemiddelde van de regio Zuidoost-Brabant (in 2024 8,9%) en iets lager dan de andere A2-gemeenten Heeze-Leende en Valkenswaard (zie bijlage 1). Het percentage jongeren dat (in totaal) jeugdzorg in Cranendonck ontvangt (9,7%) ligt ook iets hoger dan het regionaal gemiddelde (9,1%).

Tabel 2 Kerncijfers totaal Jeugdhulp en Jeugdzorg Cranendonck en Zuidoost-Brabant, 2021 - 1^e halfjaar 2024 (absoluut en %)¹⁶

		Jeugdhulp totaal	%	Jeugdzorg totaal	%
Cranendonck	1e halfjaar 2021	390	8,2	395	8,2
	2e halfjaar 2021	410	8,5	410	8,6
	1e halfjaar 2022	410	8,8	410	8,9
	2e halfjaar 2022	420	9,1	430	9,3
	1e halfjaar 2023	440	9,4	455	9,7
	2e halfjaar 2023	445	9,5	460	9,8
	1e half jaar 2024	430	9,5	440	9,7

¹⁴ In de CBS-studie is gekeken welke achtergrondkenmerken van jongeren en hun ouders het sterkst samenhangen met de inzet van jeugdzorg; of een achtergrondkenmerk een oorzaak is van de inzet van jeugdzorg, kan met dit onderzoek niet worden bepaald. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/achtergrondkenmerken-van-jongeren-met-jeugdzorg>.

¹⁵ Het cijfer over 2024 betreft de eerste helft van 2024.

¹⁶ Kerncijfers CBS, 2024. Cijfers over 1^e helft 2024 zijn voorlopige cijfers van het CBS.

Zuidoost-Brabant	1e halfjaar 2021	15725	8,2	16130	8,4
	2e halfjaar 2021	15600	8,2	15955	8,3
	1e halfjaar 2022	14940	7,8	15285	8,0
	2e halfjaar 2022	15780	8,2	16080	8,4
	1e halfjaar 2023	16445	8,5	16755	8,7
	2e halfjaar 2023	17090	8,9	17375	9,0
	1e half jaar 2024	17225	8,9	17565	9,1

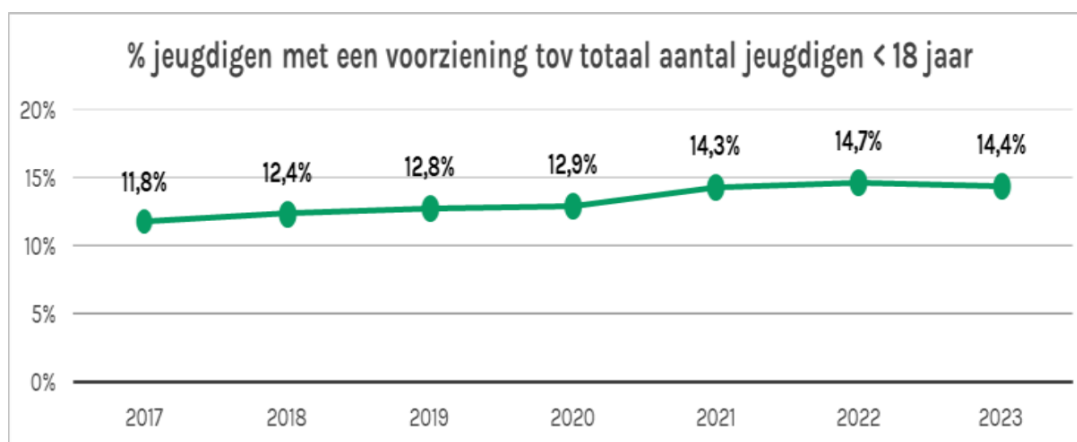
Cliënten Jeugd Cranendonck¹⁷

Het aantal jeugdige cliënten dat in Cranendonck een voorziening kreeg aangeboden, is in voorgaande jaren gestegen tot het jaar 2024. In 2023 waren er, volgens de registratie van de gemeente, 518 jeugdigen in Cranendonck voor wie er 1.224 (jeugd)voorzieningen zijn aangeboden. Over het gehele jaar 2023 beoordeeld, ging het om 2,4 voorzieningen per jeugdige (zie tabel 3).

Het aantal jeugdigen met een voorziening ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen tot 18 jaar in Cranendonck lag in 2023 1,5% hoger dan in 2020; het percentage dat gebruik maakte van een jeugdvoorziening was in 2020 12,9% en in 2023 14,4% (zie grafiek 1). De stijging tussen 2020 en 2021 is voor een klein deel veroorzaakt door de registratie vanaf 2021 van ook het aantal jeugdigen met een Jeugdbeschermings- of Jeugdreclasseringsmaatregel in ZorgNed. De stijging in 2023 is een gevolg van een toename van voorzieningen voor meer complexe casussen, hetgeen volgens professionals mede een gevolg is van de naweeën van corona.

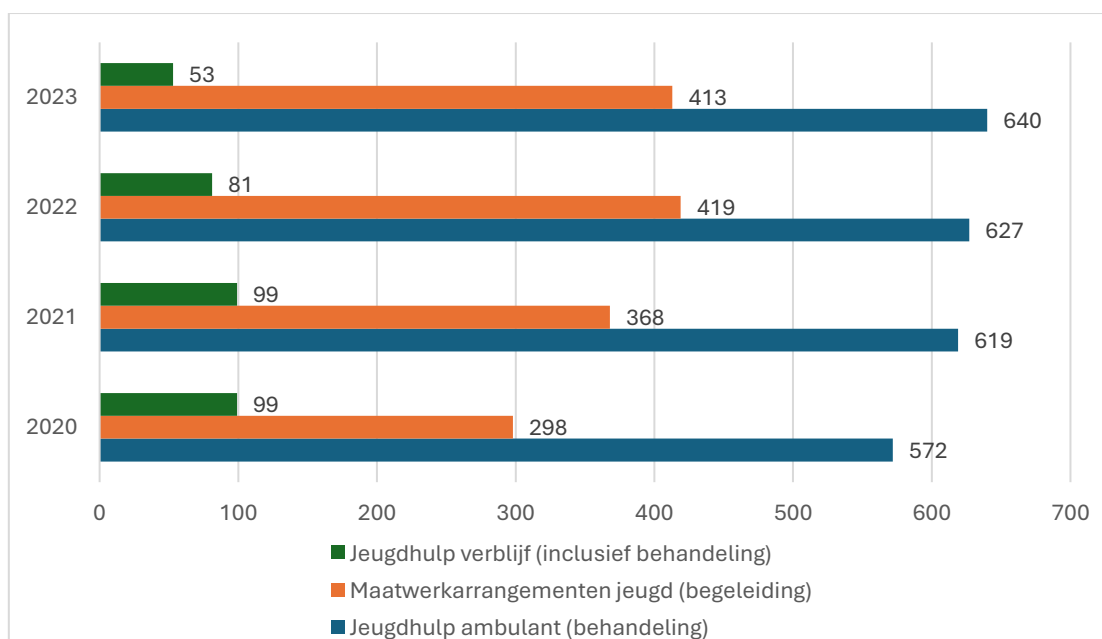
¹⁷ Data en grafieken over de gemeente zijn op basis van gemeentelijke registraties, die mede op basis van het systeem van ZorgNed worden vastgelegd. De aantallen en percentages kunnen afwijken van de gepresenteerde kerncijfers op basis van CBS-data.

Grafiek 1 *Percentage jeugdigen met een voorziening ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen tot 18 jaar in Cranendonck*

Ten opzichte van 2020 is in 2023 vooral het aantal maatwerkvoorzieningen voor jeugdigen gestegen, met 38%. Het aantal voorzieningen voor ambulante behandeling is ook toegenomen, maar in mindere mate (met 14%) (zie grafiek 2).

Grafiek 2 *Jeugd Cranendonck: aantal voorzieningen per productgroep 2020 - 2023*

In de afgelopen jaren heeft de gemeente Cranendonck te maken met meer jeugdigen die meer voorzieningen nodig hebben. Per soort voorziening worden de meeste kosten gemaakt voor een grote groep cliënten die een maatwerkvoorziening heeft, een kleine groep cliënten die gebruik maakt van een dure verblijfsvoorziening en voor jongeren voor wie de inzet van specialistische GGZ zorg nodig is.

Er is onder meer een stijging te zien van maatwerkvoorzieningen (ambulante begeleiding), waaronder ook de voorzieningen bij niet-gecontracteerde aanbieders vallen¹⁸. De gemeente wil in dit kader actiever sturen zodat in de basis (vaker) naar een gecontracteerde aanbieder (met vaste afspraken over onder meer de kosten) wordt verwezen. Binnen de maatwerkvoorzieningen is er vooral een toename van de specialistische GGZ producten en een afname van de reguliere, minder zware ambulante producten. Dit ziet men enerzijds als het gevolg van corona (toename complexiteit van problematiek als landelijke trend) en anderzijds van wachtlijsten bij aanbieders waardoor achterstallige hulp verleend moet worden.

Uit gemeentelijke cijfers over 2024 komt naar voren dat het aantal jeugdige cliënten is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren en dat ook het gemiddeld aantal voorzieningen per jeugdige is afgenomen (zie tabel 3). Het percentage jeugdigen in Cranendonck dat in 2024 gebruik maakte van een jeugdvoorziening was vorig jaar 14,2%.

Tabel 3 Jeugd Cranendonck: aantal voorzieningen en cliënten, 2021-2024¹⁹

	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal voorzieningen	1.025	1.186	1.176	1.224	991
Totaal aantal unieke jeugdigen	483	521	513	519	493
Gemiddeld aantal voorzieningen per jeugdige	2,1	2,3	2,3	2,4	2,0

¹⁸ Bij niet-gecontracteerde zorg hebben zorgaanbieder en de zorgverzekeraar geen afspraken met elkaar gemaakt over de hoogte van de vergoeding van de zorg, kwaliteit van zorg en wachttijden.

¹⁹ Data verkregen van de gemeente op basis van gemeentelijke registratie.

Tabel 4 Aantal unieke cliënten en voorzieningen jeugd Cranendonck van top 3 voorzieningen-soort 2022-2024

Voorzieningensoort	2022	2023	2024
Jeugdhulp ambulant	395	379	367
Maatwerkarrangementen	194	202	201
Jeugdhulp Verblijf	41	36	39
Totaal (unieke cliënten)	513	519	493

De cijfers van 2024 geven tevens aan dat de afname in het gebruik van voorzieningen in lichte mate is te herkennen bij de ambulante jeugdhulp. De inzet van enkele maatregelen in een verbetertraject kan hier een (deel)bijdrage aan hebben geleverd (zie verder 'verbetertraject').

Jeugdhulp en financiën gemeente

Op basis van CBS-data is over de gemeente Cranendonck een overzicht opgesteld van begrote en gerealiseerde kosten voor jeugdzorg en jeugdhulp voor de jaren 2021-2023. Deze begrote en gerealiseerde kosten van de gemeente zijn gerelateerd aan het aantal inwoners, zodat inzicht ontstaat in deze kosten per 1000 inwoners.

Het overzicht wijst uit dat de gerealiseerde kosten voor jeugdzorg/jeugdhulp in eerste instantie onder de begrote kosten lagen (in 2021), maar daarna de begrote kosten overstegen in 2022 en ook, in sterkere mate, in 2023. De kosten van jeugdzorg van de gemeente stijgen tussen 2021-2023 van 3,5 miljoen naar 5,6 miljoen euro²⁰.

²⁰ De gemeente onderscheidt in de voorzieningensoorten voor jeugd de volgende kostenposten: activiteiten preventief justitieel kader, advieskosten, ambulant, crisis, jeugdbescherming, jeugdhulp verblijf (inclusief behandeling), jeugdreclassering, landelijk ingekochte zorg, maatwerkarrangementen en vervoersdiensten.

Tabel 5 Gemeentelijke kosten jeugdhulp en -zorg Cranendonck 2021-2023 (x 1000 euro)²¹

Vormen van jeugdzorg	Gemeente	Begrote kosten	Gerealiseerde kosten	Begrote kosten per 1 000 inwoners	Gerealiseerde kosten per 1 000 inwoners
2021					
Totaal jeugdzorg	Cranendonck	4056	3516	193	167
Totaal jeugdhulp	Cranendonck	3714	3230	176	153
2022					
Totaal jeugdzorg	Cranendonck	4133	4337	199	209
Totaal jeugdhulp	Cranendonck	3798	4009	183	194
2023					
Totaal jeugdzorg	Cranendonck	4.321	5.644	207	270
Totaal jeugdhulp	Cranendonck	4.067	5.315	195	254

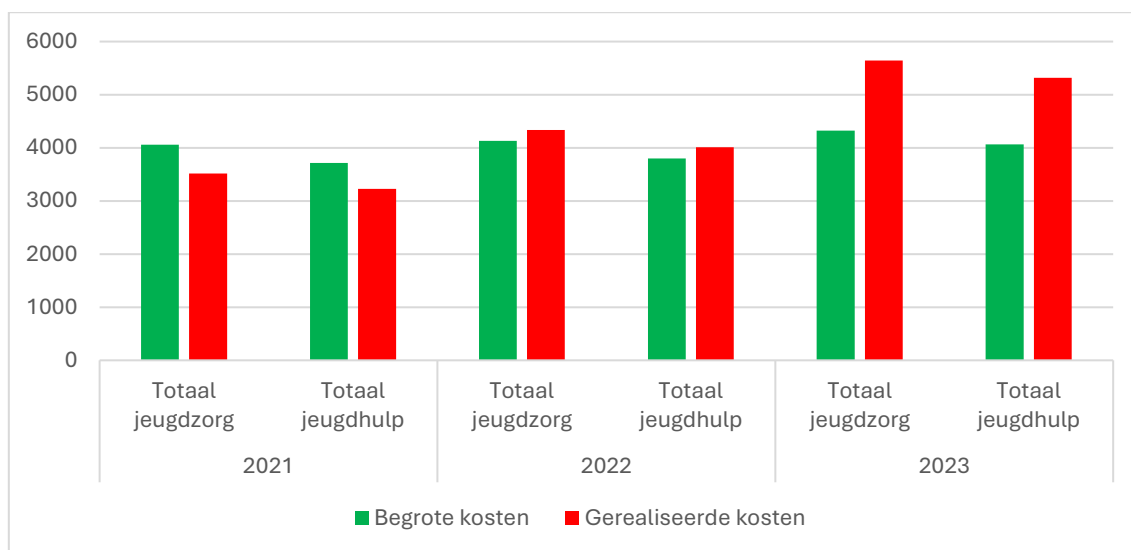
Uit de tabel komt ook naar voren dat de gerealiseerde kosten (per 1000 inwoners) voor de gemeente tussen 2021 en 2023 sterk zijn gestegen. Deze gemeentelijke kosten voor jeugdhulp en jeugdzorg liggen ook hoog in vergelijking met de gemeenten Heeze-Leende en Valkenswaard (zie bijlage 2)²².

In de volgende grafiek wordt de verschuivende verhouding tussen begrote en gerealiseerde gemeentelijke kosten voor jeugdzorg en jeugdhulp tussen 2021 en 2023 inzichtelijk:

²¹ Tabel op basis van CBS-data. De tabel is samengesteld op basis van gegevens die de gemeente aan het CBS heeft geleverd in het kader van de Enquête Kosten Wmo en Jeugd. Uit de gemeentelijke registratie van geboekte kosten komt naar voren dat de gerealiseerde kosten voor de voorzieningen vanuit de Jeugdwet in 2024 in Cranendonck in totaal ruim 5,5 miljoen euro bedragen. Deze uitgaven liggen (iets) lager dan in 2023.

²² Een deel van deze (relatief) hogere kosten voor Cranendonck ligt in de (hogere) kosten voor jeugdhulp met verblijf.

Grafiek 3 Gemeentelijke kosten jeugdhulp en -zorg Cranendonck 2021-2023 (x 1000 euro)²³

3.3 Beleid jeugdhulp en jeugdzorg Cranendonck

Beleid jeugd Cranendonck

De gemeente Cranendonck heeft het beleid voor jeugdigen vanaf 2019 beleidsmatig ondergebracht in één kaderdocument voor het gehele sociaal domein, namelijk het Beleidskader Sociaal Domein Cranendonck 2019 – 2022. Dit kader richt zich op lokaal beleid en is vanuit de transformatiegedachte leidend op de beleidsterreinen Wmo, Participatiewet, Jeugdwet, Wet publieke gezondheidszorg en delen van aanverwante beleidsterreinen zoals (passend) onderwijs, minimabeleid, subsidiebeleid, schulddienstverlening, sport en verenigingsleven.

Een van de doelstellingen hierbinnen is het gebiedsgericht werken. Het idee van de gemeente hierachter is dat een groot aantal zaken in de directe omgeving van inwoners kan worden opgepakt en opgelost. Het vergroten van de samenredzaamheid en eigen kracht van inwoners staat voorop. Hierdoor zou uiteindelijk minder druk op voorzieningen in het kader van de jeugdzorg, Wmo en/of W&I kunnen ontstaan. Een van de genoemde indicatoren voor het bereiken van de doelstelling “Samenredzaamheid: inwoners hebben en houden regie over eigen leven” is het aantal beschikkingen jeugdhulp.

Een geactualiseerd beleidskader, het Beleidsplan Sociaal Domein 2025-2030, is 17 december 2024 door de raad vastgesteld. We merken op dat er geen formeel beleidskader voor het sociaal domein, en aldus ook niet voor Jeugd, was voor de jaren 2023-2024. Het jaar 2024 is door de gemeente meerdere malen als een ‘investeringsjaar’ benoemd.

²³ Grafiek op basis van CBS-data.

Monitor

De gemeente hanteert een monitor sociaal domein, waarmee de cijfers op het gebied van W&I, Jeugd en Wmo worden bijgehouden. De data vanuit de registraties worden via ZorgNed bijeen gebracht. Mede gezien de kosten van jeugdzorg voor de gemeente, wordt een toenevend belang gehecht aan een monitoring van het gebruik en inzet van zorgaantallen en producten en de daarmee gemoeide financiën om bijsturingsmaatregelen te kunnen nemen.

Opgaven voor jeugd vanuit Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

De gemeente heeft in de Programmabegroting 2024 aangegeven dat zij lokaal wil aansluiten bij de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. De focus legt men in eerste instantie op het versterken van het sociaal team, door opbouw van meer kennis, kwaliteit en formatie van het team Jeugd. Hierin past de aanpassing van verordeningen en kaders en stroomlijning van processen. In het (nieuwe) beleidsplan Sociaal Domein wordt aangegeven dat de gemeente meer wil inzetten op “de voorkant”, ook voor een betere indicatie van de hulpvraag aangezien de gemeente hier meer greep op wil krijgen.

Daarnaast geldt het samenwerkingsverband Samen voor Jeugd waarmee met 10 gemeenten een Regiovisie wordt opgesteld waarin het ‘normaliseren’ (i.c. een minder ‘medische’ aanpak van jeugdproblematiek), de aansluiting tussen onderwijs, jeugdhulp en ‘samen leren’ centraal staan. Deze thema’s wil men vertalen naar lokaal beleid.

3.4 Organisatie en uitvoering jeugdhulp en jeugdzorg Cranendonck

3.4.1 Organisatie Sociaal Team Cranendonck

In Cranendonck is het Sociaal Team Cranendonck (STC) verantwoordelijk voor de hulp aan zowel ouders met vragen, als de jeugdigen zelf. Het STC is een verzamelnaam voor een team van professionals voor hulpvragen, verbonden met de leefgebieden van gezinnen en jeugdigen, aangestuurd door een coördinator STC. Hier kunnen inwoners, maar ook mantelzorgers, vrijwilligers en professionals terecht voor vragen over opvoeden, opgroeien en jeugdhulp.

De taken van het STC vloeien voort uit de Jeugdwet. Het STC biedt gratis informatie, advies en begeleiding. Waar nodig kan verder verwezen worden naar specialistische hulp.

Naast het team zijn twee beleidsadviseurs betrokken voor lokaal en regionaal jeugdbeleid; er is 1,5 fte beschikbaar voor Jeugd. Een van de beleidsadviseurs (1 fte) houdt zich (ook) bezig met de regionale inkoop (Samen voor de jeugd), 21voordeJeugd, gezondheidsbeleid en onderwijs (deze functie is via inhuur ingevuld). Een tweede beleidsadviseur (0,5 fte) verzorgt de procesregie Zorg, Veiligheid en Jeugd en heeft ook taken bij 21voorde Jeugd en het voorliggend veld. Bovendien is een strategisch adviseur Sociaal Domein betrokken bij Jeugd.

Het STC is als team gevestigd in het gemeentehuis van de gemeente Cranendonck. In de praktijk is er naast een melding bij de balie van het gemeentehuis alleen op afspraak contact met het STC mogelijk. Er is geen apart 'jeugdloket'. Het Sociaal Team is iedere werkdag telefonisch te bereiken van 09.00 tot 12.30 uur.

Vormen van jeugdhulp

In artikel 2 van de Verordening jeugdhulp gemeente Cranendonck 2022 is het aanbod van jeugdhulp en jeugdzorg als volgt omschreven²⁴:

1. De volgende vormen van overige (vrij toegankelijke) voorzieningen zijn beschikbaar: begeleiding/ondersteuning van het STC; informatie, consultatie en (handelings)advies; licht pedagogische hulp; kortdurende cliëntondersteuning en andere hier niet genoemde jeugdhulp.
2. De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar: jeugdbescherming; jeugdreclassering; specialistisch; hoog specialistisch; verblijf; crisishulp; mobiliteit; landelijk gespecialiseerde voorzieningen; andere hier niet genoemde jeugdhulp.

Toeleiding jeugdhulp

De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren (tegelijk) plaatsvinden: vrij toegankelijk, toegang jeugdhulp via de gemeente, i.c. het STC; toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist; toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting; toegang via Veilig Thuis en Spoed Eisende Zorg.

Uit de praktijk van het STC in Cranendonck komt naar voren dat de toegang naar de jeugdhulp relatief vaak niet via de gemeente verloopt. Een groot deel van de jeugdhulp in Cranendonck wordt ingezet na verwijzingen door anderen dan de gemeentelijke toegang. Het gaat hierbij om wettelijke verwijzers zoals huisartsen, jeugdartsen en medische specialisten of om organisaties die de inzet van jeugdhulp kunnen bepalen, zoals gecertificeerde instellingen. Het betreft onder meer jeugdvoorzieningen die via huisarts of medisch specialist (via een zogenaamd 315-bericht) zijn ingezet. Het aandeel verwijzingen via de gemeente/het STC zelf bedraagt in 2024 49%, het aandeel van externe verwijzers 51% (het betreft het aandeel 315-berichten in totaal aantal beschikte voorzieningen in 2024).

De gemeente kan deze verwijzingen via externen en bepalingen niet weigeren: de jeugdhulp moet worden ingezet en gemeenten ontvangen de rekening. De gemeente wil veelal de verwijzingen ook niet weigeren omdat elke partij vanuit zijn eigen expertise naar beste inzicht

²⁴ De gemeente Cranendonck heeft een Verordening jeugdhulp gemeente Cranendonck 2022. De verordening jeugdhulp is eind 2021 vastgesteld en ingegaan vanaf 2022. Sindsdien is er het een en ander veranderd waardoor de verordening niet meer helemaal aansluit bij de huidige wet- en regelgeving. Men is najaar 2024 gestart met het (laten) aanpassen van de verordening en het opstellen van nadere regels; een nieuwe verordening is nog in de ontwerpfase. De gemeente geeft aan dat het vanwege diverse factoren niet is gelukt de Verordening Jeugd in 2024 vast te stellen; dit is opgeschoven naar 2025. Men wil de verordening samen met de andere A2 gemeenten actualiseren.

verwijst en inwoners zelf de route kiezen die het beste bij hun past. De gemeente streeft er wel naar de samenwerking met verwijzers te versterken om meer in te zetten op preventie en vroegsignalering.

3.4.2 Uitvoering jeugdhulp Cranendonck

Binnen de gemeentelijke organisatie valt het STC binnen het bredere Team Samenleving, dat vier teams heeft (waaronder de beleidsgebieden Wmo, Jeugd, Onderwijs, Sport, Gezondheid, Welzijn en Leefbaarheid). De coördinatie van het team ligt in handen van de coördinator Sociaal Team.

Teamformatie STC Cranendonck

Het STC bestaat uit consultants, een teamcoördinator (voor Wmo, Jeugd en backoffice) en, extern op afroep, een parttime gedragswetenschapper (van Combinatie Jeugdzorg).

Het STC heeft voor de jeugd de beschikking over 6,8 fte aan jeugdprofessionals (zijnde acht medewerkers). Deze feitelijke inzet van formatiecapaciteit heeft in Cranendonck sterk gevarieerd door komende en vertrekkende consultants. In 2022 is extra formatie jeugdconsultanten/jongerenwerk toegevoegd om de wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek te verminderen. Daarnaast heeft het STC de beschikking over twee kwaliteitsmedewerkers waarvan 1 medewerker voor Jeugd wordt ingezet (voor 32 uur; naast de kwaliteitsmedewerker voor Wmo).

Het jeugdteam kent drie 'subteams': Toegang (3 medewerkers dienstverlening), Basis (3 medewerkers hulpverlening) en Regie (2 medewerkers waaronder procesregie). In de inzet van medewerkers zit enig overlap voor de subteams en de verdeling is vooral naar kwaliteit en niet naar kwantiteit.

De toegang is gericht op dienstverlening bij eenvoudige hulpvragen en op het opstellen van beschikkingen (voor alle jeugdhulpverlening), het onderdeel Basis biedt een laagdrempelig aanbod bij opvoedingsvragen en voor activiteiten gericht op preventie (met voorliggend veld) en onderdeel Regie bij meer complexe hulpvragen en -verlening.

De consultants hebben taken in de toegang tot de hulpverlening, waarbij zij zorg dienen te dragen voor een zorgvuldige toegangsprocedure om de ondersteuningsvraag van de betrokkene, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen. De kwaliteit van dit onderzoek is belangrijk. Ook moet in de toegangsprocedure worden achterhaald wat de aanvrager van de hulp op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, of met hulp van zijn sociaal netwerk kan doen om de problematiek te verminderen of de situatie te verbeteren. Normaliseren is hierbij een van de sleutelbegrippen.

De (nieuwe) structuur in het team van Toegang, Basis en Regie is weliswaar als streven ontwikkeld maar dient zich nog nader uit te kristalliseren, aangezien in de voorgaande periode, mede door een hoog personeelsverloop, "veel zaken door elkaar liepen". Het grote verloop binnen het jeugdteam zorgde er ook voor dat veel kennis en kunde verloren ging. In deze situatie

heeft men de functies en taken in het team opnieuw beoordeeld en daartoe sinds najaar 2023 een intern traject opgezet.

De personele capaciteit van consultants wordt ingekocht bij twee 'moederorganisaties' in Brabant, te weten Combinatie Jeugdzorg en Lumens. De consultants zijn formeel in dienst van deze organisaties en zijn bij de gemeente gedetacheerd.

De teamleden hebben mede op grond hiervan ook verschillende (kennis)achtergronden en zijn ook deels werkzaam (geweest) vanuit de jeugdzorg dan wel de welzijnsorganisatie²⁵. In het team als totaal werken 8 medewerkers met verschillende competenties en achtergronden; de medewerkers hebben, ook met vergelijkbare werkzaamheden in het STC, verschillende salarisschalen. In het STC zijn, binnen het team hulpverleners, 3 consultants gedetacheerd via Combinatie Jeugdzorg, 2 consultants via Lumens. Voor Toegang werken 2 medewerkers vanuit Combinatie Jeugdzorg en 1 medewerker vanuit Lumens.

De constructie met de moederorganisatie levert voor medewerkers soms onduidelijkheden op over de verantwoordelijkheden, gezien verhoudingen van medewerker tot leidinggevenden van de moederorganisatie en tot teamleiding/coördinatie binnen de gemeentelijke organisatie.

Een gemeentelijk streven is de Toegang beter te organiseren in formatie en deskundigheid. In de modellen die hierin worden bedacht, is er ook een mogelijkheid dat consultants die in de Toegang werken in dienst van de gemeente worden genomen. De toegang tot ondersteuning wordt onder meer bij Jeugd nog te veel als versnipperd ervaren, mede omdat men als gemeente zelf onvoldoende regie voert over deze functie. Het geven van een (meer) expliciete opdracht of het in dienst nemen van de toegangsconsultanten zou de mogelijkheid bieden in de toegang eenduidiger te werken.

Aansturing en personeel jeugdteam

Het STC heeft voorgaande jaren verschillende coördinatoren gehad (en ook een periode geen coördinator), waardoor ook de aansturing van het team zeer wisselend is geweest. Ook is er (erg) veel personeelsverloop geweest binnen het team, hetgeen "een wissel heeft getrokken" binnen het team als geheel. Dit leidde tot hoge werkdruk, gepaard gaande met weinig structuur. Men heeft moeite om ervaren en deskundige jeugdhulpverleners op de arbeidsmarkt te vinden. De detacheringsconstructie leidt er in de visie van beleidsmedewerkers ook toe dat er een afstand is tussen beleid en uitvoering; ingehuurde consultants zijn (formeel) geen medewerker bij de gemeente en minder 'intrinsiek' betrokken bij het gemeentelijk beleid. Deze 'dubbele relatie', tussen gemeente en moederorganisatie, kan door medewerkers soms als lastig worden ervaren.

Het jeugdteam is sinds najaar 2024 in bezetting redelijk stabiel, maar er is sprake van relatief veel nieuwe medewerkers en achterstand door de inwerkperiodes die invallende teamleden moeten doorlopen. Door de teamleiding wordt er op gewezen dat het (steeds meer) van

²⁵ Dit betekent onder meer dat teamleden binnen het STC, met dezelfde functies, op basis van verschillende Cao's werken en verschillende salarisschalen kennen.

belang is om de jeugdprofessionals “te binden en boeien” door middel van nieuwe (aantrekkelijke) maatregelen.

Thema's en expertiseopbouw

In de hulpverlening krijgen de jeugdprofessionals met uiteenlopende vragen te maken die onder meer betrekking hebben op echtscheidingszaken, somberheid bij jongeren, opvoedondersteuning, gedragsmatige problematiek en schooluitval; ook gaat het om Veilig Thuis meldingen. Vanuit het STC-jeugd is men bij meerdere projecten en aandachtsvelden betrokken: huiselijk geweld en kindermishandeling, het programma Skip (over drugs), een vierhoeksoverleg over jeugd en veiligheid (de Dommelstroom) en bij Kind en scheidingsloket. Ook is men betrokken bij het Vangnetoverleg en KANS-overleg.

Er is enige differentiatie naar expertise bij de hulpvragen binnen het team, maar in het algemeen worden vragen door alle consultants opgepakt. De intervisie daarover vindt plaats binnen groepjes van het STC, maar de meer omvangrijke/intensieve trainingen of cursussen worden door de moederorganisaties verzorgd. De intervisie heeft met name betrekking op de caseload, doorloop van casussen, de Jeugdwet en de omgang met de verordening jeugdhulp.

De jeugdprofessionals zien hierin de mogelijkheid en het voordeel om uit een in principe breed aanbod van cursussen, via de moederorganisaties, te kunnen kiezen.²⁶ Dit aanbod wordt door medewerkers zeer gewaardeerd en is voor een deel van de medewerkers mede een reden voor een ‘sterkere band’ met de moederorganisatie dan met de gemeentelijke organisatie. Indien de jeugdconsulent ook al langer via de moederorganisatie werkt, is men ook positief over deze organisatie op persoonsniveau (van de jeugdprofessional).

De gemeente heeft in de subsidieovereenkomsten met de moederorganisaties afgesproken dat deze organisaties verantwoordelijk zijn voor de scholing ten behoeve van de basiskennis/deskundigheid van medewerkers, i.e. voor vakbekwame medewerkers. Dit geldt ook voor het behalen van een SKJ-registratie. Scholing over de Jeugdwet is intern door de gemeente aangeboden en verzorgd. Teammedewerkers geven aan dat, mede gezien het verloop, aanvullende expertise gewenst is om het gewenste inhoudelijk niveau van het team in stand te houden. Het budget voor expertiseopbouw/scholing is echter beperkt.

Bij het STC in Cranendonck wordt op gezette tijden ook de inhoudelijk adviserende ondersteuning gevraagd van een gedragswetenschapper (die afkomstig is van Combinatie Jeugdzorg). Deze gedragswetenschapper neemt eenmaal per twee weken deel aan het casuïstiekoverleg. Tevens houdt hij individuele caseloadgesprekken en is op afroep bereikbaar voor casusoverleg als de expertise van de gedragswetenschapper nodig is.

²⁶ Bij de expertise kan de SKJ-registratie ook een rol spelen. Deze registratie is niet voor alle jeugdprofessionals verplicht. De verplichting geldt alleen voor hbo- en wo-opgeleiden die werken in specifieke situaties.

Wachlijsten en doorlooptijd

Indien een burger een hulpvraag heeft voor het STC kan deze digitaal via de website een aanmelding doen. Daarop volgt een uitnodiging voor een gesprek, het opstellen van een plan (en daarna indienen van het plan door de betrokkene) en vervolgens een besluit. Door de toegangsmedewerker van het STC wordt eerst een uitgebreide triage gedaan en van daaruit wordt geadviseerd welke vorm van ondersteuning het best passend is. De jeugdconsulent geeft bij een positief besluit opdracht om de afgesproken hulp in te zetten. Een van de oplossingsrichtingen is kortdurende ondersteuning van een professional vanuit het STC zelf.

Anders dan bij de Wmo 2015 staat in de Jeugdwet geen beschrijving van hoe de gemeente een aanvraag voor jeugdhulp moet afhandelen. In de Jeugdwet staat géén termijn voor het afhandelen van de aanvraag genoemd. Dan geldt automatisch de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierin staat dat de gemeente binnen een ‘redelijke’ termijn een aanvraag moet afhandelen en men beoordeelt acht weken als een redelijke termijn (de juridische reactietermijn). Mocht de gemeente meer tijd nodig hebben, dan moet zij dat zo snel mogelijk – maar wel binnen acht weken – laten weten dat zij meer tijd nodig heeft, waarom dat is en wanneer de gemeente alsnog een besluit gaat nemen. Juridisch gezien vormt het eerste verzoek van de aanvrager (de hulpvraag) als een aanvraag.

De juridische achttwekentermijn geldt dan voor de periode tussen datum registratie hulpvraag en datum beschikking. Bij de wachttijden is ook gekeken naar de periode tussen datum registratie hulpvraag en de datum melding plan (datum verzending onderzoeksplan door gemeente aan cliënt; dit is ‘reactietermijn gemeente’). Het is vervolgens aan de cliënt om dit plan te retourneren; de gemeente heeft geen invloed op de snelheid waarin de cliënt het onderzoeksplan indient.

In de analyse is naar de beide varianten in de reactietermijn op de jeugdhulpaanvraag gekeken, dat wil zeggen naar de eerste reactietermijn van de gemeente op de aanvraag (tabel 6) en de juridische reactietermijn zijnde de duur van de periode tussen de registratiedatum van de hulpvraag en de datum beschikking (zie tabel 7).

Tabel 6 Reactietermijnen gemeente Cranendonck bij aanvragen jeugdhulp 2022-2024²⁷

Aantal processen per jaar	2022		2023		2024	
0-8 weken	28	32%	125	49%	134	57%
8+ weken	59	68%	132	51%	103	43%
Totaal	87	100%	257	100%	237	100%
(geen data bekend)	20		52		112	

Uit tabel 6 komt naar voren dat in de periode 2022-2024 op gemiddeld 46% van de hulpaanvragen binnen de reactietermijn van acht weken is gereageerd door de gemeente; in 54% van de gevallen gebeurde dit na 8 weken. De reactietermijnen zijn gedurende de afgelopen jaren verkort; in 2022 werd in 68% van de hulpaanvragen na 8 weken gereageerd, in 2024 is dit bij 43% van de aanvragen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in de registratie van 2024 nog relatief veel data ontbreken over de momenten van reacties op aanvragen waardoor dit beeld enigszins vertekend is (ook zijn in 2022 relatief weinig processen geregistreerd).

Uit de analyse van de juridische reactietermijn komt naar voren dat de gemeente in 2022 in bijna een kwart van de hulpaanvragen (24%) niet binnen deze termijn heeft gereageerd en dit is in 2023 gestegen naar bijna een derde van de gevallen (32%). In 2024 is dit aandeel weer iets afgenomen naar 29% (bij een redelijk grote afname van het totaal aantal processen tussen 2023 en 2024; zie tabel 7).

²⁷ Bij een aantal processen per jaar zijn geen data bekend over de reactietermijn en deze zijn niet meegenomen in de berekening van de procentuele verdeling in reactietermijnen. Voor de volledigheid is het aantal processen zonder aanvullende data wel benoemd in de onderste rij van de tabel.

*Tabel 7 Reactietermijnen (juridisch) gemeente Cranendonck bij aanvragen jeugdhulp
2022-2024²⁸*

Aantal processen per jaar	2022		2023		2024	
0-8 weken	597	76%	551	68%	472	71%
8+ weken	189	24%	254	32%	193	29%
Totaal	786	100%	805	100%	665	100%
(geen data bekend)	4		45		48	

In het aanbod van het STC is onder meer vanwege de instabiliteit in de samenstelling en functi-
oneren van het team en fluctuaties in de aanvragen in de voorgaande periode een lange
wachttijd ontstaan. Men had voorjaar 2023 een periode met een wachttijd van 4-5 maanden,
maar deze is, volgens mededelingen, eind 2024 weer teruggelopen tot 3 - 4 weken.
Vanwege de wachttijd bij het STC gaan jeugdigen en hun ouders eerder naar een huisarts. In
de voorgaande jaren verliepen de aanvragen via de medische verwijzroute in overleg met de
huisarts/POH, maar door wisselingen van consultants is er in 2023 tot september 2024 geen
vast contactpersoon voor huisartsen geweest.

Voor de wachttijstproblematiek geven betrokkenen enkele redenen:

- er hebben veel wisselingen van medewerkers plaatsgevonden. De tijdelijke collega's waren
aan het afbouwen/over aan het dragen en er waren nog geen collega's die de overdracht
op konden pakken. Door de inzet van tijdelijke krachten kunnen casussen wel worden be-
handeld, maar is er geen ruimte voor overdracht bij beëindiging van werkzaamheden. De
overgebleven en/of nieuwe collega's moeten eerst de over te dragen cliënten oppakken
en daarna pas die van de aanmeldlijst;
- bij de aanbesteding is afgesteld dat moederorganisaties pas na 4 weken ziekteverzuim
van medewerkers voor vervanging hoeven te zorgen. In die 4 weken loopt de drukte bij
team Jeugd op en daarmee de wachttijd.

Bij het STC is er de indruk dat de 'wachttijstproblematiek' in de toegang nu iets meer onder
controle is, maar het team heeft met name moeite met de sterke fluctuaties in de doorverwij-
zingen naar de specialistische jeugdhulpverlening, hetgeen mede samenhangt met toegenomen
verwijzingen door huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen. De hulpvraag is

²⁸ Idem.

daarbij vaak complexer en duurder en de wachtlijst bij de aanbieders van specialistische hulpverlening is toegenomen. Een reëel beeld van de wachttijd bij aanbieders (dus tussen ingangsdatum beschikking en startdatum zorg) kan de gemeente echter op basis van data van Zorg-Ned niet geven.

Het streven van de gemeente is om het aantal verwijzingen naar de specialistische (jeugd)hulpverlening te verminderen. Dit dient onder meer plaats te vinden door het 'normaliseren' van hulpvragen en door deze 'af te bakenen'. Met 'normaliseren en afbakenen' bedoelt de gemeente dat zij duidelijk wil maken welke hulpvragen tot de verantwoordelijkheid van de gemeente horen (en welke niet). Hierin schuilt ook het belang van een goed opgetuigde toegangsfunctie, met een gemeentelijke regie (en gemeentelijke functie) daarop.

De verwijzing naar specialistische jeugdzorg heeft ook financiële consequenties voor de gemeente: de noodzaak tot indiceren van specialistische jeugdzorg is groter dan het beschikbare budget. Als maatregel in dit kader wil men de indicaties toetsen voordat ze worden afgegeven door de consulent. Het STC zelf heeft hier slechts deels invloed op aangezien de helft van de verwijzingen naar de specialistische jeugdhulp via externe verwijzers verloopt (waaronder huisartsen en medisch specialisten).

Verbetertraject

In de loop van 2024 zijn vanuit de gemeente, i.c. het STC, in brede zin enkele maatregelen genomen die lijken bij te dragen aan een betere beheersing van de wachtlijsten en tot meer regie leiden over het cliëntenbestand.

In algemene zin streeft men er naar binnen het domein Jeugd de 'basis op orde te brengen'. Men heeft meer aandacht voor de werkprocessen, er is geïnvesteerd in het kennisniveau van jeugdconsulenten en men heeft binnen het jeugdteam werkafspraken gemaakt over inzet en afschalen van voorzieningen. Het team van jeugdprofessionals wordt ook qua capaciteit nu op peil geacht. In de aanpak richt men zich ook op meer overleg met de huisartsen om meer zicht te krijgen op deze verwijzingen. Ook zijn door het team mede in het kader van de financiële beheersbaarheid 'dure casussen' beoordeeld zodat hier meer inzicht in ontstaat voor mogelijke aangrijpingspunten om de zorg waar mogelijk te beëindigen of af te schalen naar lichtere vormen.

Inzet voorliggend veld en bijdrage aan Toegang

De gemeente heeft met enkele organisaties in het voorliggend veld afspraken voor een inzet op het thema 'jeugd'. Het betreft onder meer trainingen/coachingstrajecten voor jongeren die gegeven worden door Humanitas en Rots & Water. Ook zijn er KIES trainingen. Bovendien zijn er afspraken met Cordaad voor afstemming over het jongerenopbouwwerk en de verwijzing van jongeren naar het STC.

De activiteiten in het voorliggend veld dienen tot een zo groot mogelijk bereik onder inwoners met een hulpvraag te leiden, met als (mogelijk) gevolg dat zij minder specialistische hulp nodig

hebben. Uit interviews komt naar voren dat de aansluiting en samenwerking met het voorliggend veld, van onder meer het onderwijs, nog nader versterkt dienen te worden. De samenwerking wordt als wisselend ervaren, hetgeen mede voortkomt uit de vele personele verschuivingen en veranderingen bij zowel het STC als de externe stakeholders.

In het kader van het streven naar een versterking van de inzet in het voorliggend veld is ook de GALA-aanpak geïnitieerd (Plan van aanpak GALA 2023-2026²⁹). Hierin wordt onder meer aandacht besteed aan de mentale gezondheid van jongeren in de gemeente. In de GALA-aanpak tracht de gemeente een verbinding met de jeugdhulp te maken door 'de beweging naar de voorkant van de zorg te maken'.

Er zijn signalen voor toegenomen maatschappelijke verwachtingen en mentale druk bij de jeugd. Jongeren van 15-24 jaar komen vaker bij de huisarts voor (pogingen tot) zelfdoding en gedachten daaraan, angstige gevoelens, depressiviteit, duizeligheid en moeheid dan in 2019, vóór de coronaperiode. De gemeente Cranendonck heeft in dit kader overwogen aan het regionale project STORM (Strong Teens & Resilient Minds)³⁰ deel te nemen, maar heeft daarvan afgezien. De reden hiervoor is dat er voor slechts twee jaar middelen zijn om deel te nemen aan deze pilot (vanuit incidentele middelen en een externe subsidie onder voorbehoud van toekenning) en de gemeente wil inzetten op duurzame interventies.

Als alternatief heeft de gemeente gekozen voor het aansluiten bij een ander initiatief rondom mentale gezondheid, in de vorm van het programma 'Connecting Families'³¹ waarmee men in het voorjaar 2025 start. Voor de jongeren is er bovendien het programma 'Join us' dat sinds oktober 2024 via het jongerenwerk Cranendonck wordt ingezet³².

3.5 Cliëntervaringen jeugdzorg Cranendonck

De ervaringen van jongeren en ouders met het gemeentelijk aanbod van jeugdhulp/jeugdzorg wordt weergegeven op basis van de ondernomen cliëntervaringsonderzoeken (CEO). Vanaf 2016 zijn gemeenten vanuit de Jeugdwet verplicht om een CEO uit te (laten) voeren onder jeugdhulpcliënten. De Jeugdwet verwijst voor de grondslag hiervan naar de Wmo. De doelgroep van deze CEO zijn jongeren (12-23 jaar) en ouders met kinderen (tot 18 jaar) die in het kader van de Jeugdwet gebruikmaken van hulp van de gemeente. Zoals in de Jeugdwet omschreven kan het hierbij gaan om individuele voorzieningen, overige voorzieningen, kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclasseringsmaatregelen.

²⁹ De GALA-aanpak vloeit voort uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) dat gemeenten en GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS in januari 2023 hebben ondertekend om gezamenlijk in te zetten op een 'gezonder en actief leven met een stevige sociale basis' (publicatie ministerie van VWS, januari 2023). Bron: Gemeente Cranendonck, Gezond en Actief Leven in Cranendonck. Integraal plan van aanpak GALA 2024-2026 (september 2023 door wethouder ondertekend).

³⁰ STORM is een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve aanpak die tot doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn.

³¹ Dit programma is er onder meer op gericht ouders te ondersteunen bij opvoedingsvragen.

³² Join Us is een project voor jongeren in Cranendonck tussen de 16 en 24 jaar om zich sociaal sterker te laten voelen.

De gemeente Cranendonck heeft in voorgaande jaren ieder jaar een cliëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugd laten uitvoeren. Deze hebben betrekking op en zijn beschikbaar over 2020, 2021, 2022 en 2023. Sinds 2021 onderzoekt de gemeente de clientervaring door middel van continu meten. Dit onderzoek wordt door de gemeente in eigen beheer uitgevoerd, waarbij op twee momenten gedurende de klantreis de inwoners worden bevraagd.

Uit het Cliëntervaringsonderzoek Jeugd (en Wmo) 2023 (rapportage mei 2024) komen samenvattend de volgende resultaten naar voren:

- de respons op het CEO Jeugd is relatief laag, vooral op het onderdeel Toegang waardoor geen betrouwbare uitspraken worden gedaan over het oordeel van cliënten over de Toegang;
- over de verkregen ondersteuning is 93% van de ouders tevreden (86% in 2022) en 96% van de jeugdigen (87% in 2022);
- de kwaliteit van de ondersteuning ervaart 89% van de ouders als goed (85% in 2022); dit geldt ook voor 82% van de jeugdigen (ook 82% in 2022);
- aan ouders en jeugdigen is gevraagd of zij vinden dat de ondersteuning past bij hun hulpvraag: 87% van de ouders is van mening dat dit zo is (82% in 2022); 82% van de jeugdigen denkt hier ook zo over (80% in 2022);
- het effect van de ondersteuning is over het algemeen positief: 72% van de ouders (72% in 2022), vindt dat zijn of haar kind hierdoor beter de dingen kan doen die hij of zij wil; 62% van de jeugdigen vindt ook dat hij beter de dingen kan doen die hij wil doen (68% in 2022). Van de ouders vindt 71% dat zijn kind zich hierdoor beter kan redden (66 % in 2022); dit wordt ook door 65% van de jeugdigen aangegeven (63% in 2022);
- 63% van de ouders vindt dat zijn of haar kind hierdoor een betere kwaliteit van leven heeft (64% in 2022); dit geeft ook 70% van de jeugdigen aan (56% in 2021).

De ervaringen van cliënten in Cranendonck met geboden jeugdhulp/jeugdzorg zijn samenvattend beschouwd over het algemeen positief, maar er zijn ook verbeterpunten in de aanpak. Ook de CEO zelf heeft als instrument aandacht nodig om de betrouwbaarheid van de metingen en het aantal deelnemende respondenten te vergroten.

4 Conclusies en aanbevelingen jeugdhulp Cranendonck

Het onderzoek naar de ontwikkeling en stand van zaken in beleid en uitvoering van de jeugdhulp in de gemeente Cranendonck en de mogelijke leerpunten die hieruit getrokken kunnen worden, leidt tot de volgende conclusies en aanbevelingen.

4.1 Conclusies

De conclusies richten zich met name op het beroep dat op jeugdhulp in Cranendonck wordt gedaan, het beleid dat in dit kader lokaal wordt gevoerd en de wijze waarop de jeugdhulp is georganiseerd en wordt uitgevoerd.

Beroep op jeugdhulp stijgt en wordt complexer

- het aandeel jongeren dat in Cranendonck een beroep op de jeugdhulp heeft gedaan, is de afgelopen jaren gestegen en dit gebruik van jeugdhulp in Cranendonck is in vergelijking met de regio relatief hoog maar lager dan bij de overige A2-gemeenten;
- het gaat met name om meer jeugdigen die meer maatwerkvoorzieningen nodig hebben, naast een groep die gebruik maakt van een verblijfsvoorziening en van specialistische GGZ-zorg. Terwijl de lichtere ambulante hulp afneemt.
- De stijging (ook in complexiteit) wordt (deels) verklaard door de naweeën van Corona en wachtlijsten bij aanbieders.

Toegang tot jeugdhulp fundamenteel nieuwe stelsel

- Zowel de Hervormingsagenda Jeugd als het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming benadrukken het belang van sterke lokale teams. Deze teams moeten niet alleen toegang bieden, maar ook lichte hulp verlenen en integraal werken. De IGJ stelt dat dit alleen lukt met duidelijke randvoorwaarden en professionele inrichting;
- het gaat met name om meer jeugdigen die meer maatwerkvoorzieningen nodig hebben, naast een groep die gebruik maakt van een verblijfsvoorziening en van specialistische GGZ-zorg.

Financiën jeugdhulp stijgen explosief

- de kosten van de gemeente Cranendonck voor jeugdhulp/jeugdzorg zijn gestegen van € 3,5 miljoen naar € 5,6 miljoen euro tussen 2021 en 2023.
- Cranendonck heeft relatief hoge kosten per 1.000 inwoners, vooral door dure verblijfszorg en specialistische hulp.
- In 2024 dalen deze kosten, mede door ingezette beheersmaatregelen.

Lokaal beleid jeugdhulp kent lacunes en gebrek aan regie

- het lokaal beleid voor jeugdhulp is verwoord binnen het bredere beleidskader voor het sociaal domein; daartoe is het Beleidskader Sociaal Domein Cranendonck 2019 - 2022

opgesteld, voor de jaren 2023 en 2024 is geen formeel beleidskader beschikbaar. Er is geen beleidsplan voor jeugd waarin expliciet een aanpak voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg wordt verwoord;

- in het lokaal beleid streeft men naar een aansluiting bij de landelijke Hervormingsagenda Jeugd; de aandacht is daartoe nu primair gericht op het versterken van het sociaal team Cranendonck;

Organisatie en uitvoering jeugdhulp kent meerdere knelpunten

- de hulp aan jeugdigen wordt door het Sociaal Team Cranendonck (STC) gecoördineerd en uitgevoerd; dit jeugdteam heeft de beschikking over 6,8 fte aan jeugdprofessionals (zijnde acht medewerkers). Dit team heeft te kampen gehad met een groot verloop aan personeel/jeugdprofessionals en het ontbreken van een heldere coördinatie;
- dit heeft binnen een weinig gestructureerd team tot een hoge werkdruk geleid. Ook zijn hierdoor de werkprocessen niet helder gemaakt en is de aandacht voor scholing/deskundigheid van de professionals minder op de voorgrond geweest;
- het team is mede hierdoor niet in staat tijdig op hulpvragen van ouders en jongeren te reageren; circa 30% van de aanvragen wordt buiten de juridische reactietermijn afgehandeld; wel heeft de gemeente vaker binnen de acht weken termijn op hulpvragen gereageerd;
- er is een noodzakelijke verbetering gemaakt om de basis in het aanbod van jeugdhulp op orde te krijgen; zo is de coördinatie rol ingevuld, zijn werkprocessen beschreven en jeugdconsulenten getraind. Ook is een onderscheid gemaakt tussen de functies van toegang, basis en regie. Deze nieuwe structuur moet zich nog bewijzen.
- De helft van de verwijzingen komt van externe partijen (huisartsen, specialisten), de andere helft uit het STC. Met name het hoge aantal verwijzingen vanuit externe partijen bemoeilijkt het pakken van de regie door het STC.
- om meer zicht te krijgen op het geboden aanbod aan jeugdzorg is er overleg gestart met externe medische verwijzers en een analyse gemaakt van kostbare casussen in de jeugdzorg; daarbinnen past ook het breder streven naar het 'normaliseren' en 'afbakenen' van hulpvragen. Ook deze aanpak moet zich nog gaan bewijzen;
- de aansluiting en samenwerking met het voorliggend veld, met onder meer het onderwijs, bevindt zich in een ontwikkelfase en worden als wisselend ervaren. Preventie heeft vanuit de lokale jeugdhulp nog weinig aandacht gekregen.

4.2 Aanbevelingen

De conclusies leiden tot enkele actiepunten voor de toekomstige vormgeving en aanpak van de jeugdhulp in de gemeente Cranendonck. In de aanbevelingen is er een onderscheid naar aanbevelingen die betrekking hebben op de organisatorische invulling van de taken van het jeugdteam en aanbevelingen die meer een kader geven voor de hoofdlijnen van het beleid, i.c. de toekomstige inkadering van de jeugdhulp.

De rekenkamer komt tot de volgende aanbevelingen:

Voor het college van burgemeester en wethouders

Aanbeveling 1: Versterk de regie door het STC

- Reserveer voldoende budget voor scholing, SKJ-registraties en intervisie. De deskundigheid en professionaliteit van de hulpverleners verdient meer aandacht. Bijvoorbeeld door het aanbod van opleidingstrajecten gericht op de basiskennis van de Jeugdwet als op de inhoud van specifieke hulpverleningstrajecten.
- Zet structureel gedragswetenschappelijke ondersteuning in binnen het team.
- Ontwikkel een strategie om het aantal verwijzingen door het STC te vergroten. Bijvoorbeeld door convenanten met huisartsen en jeugdartsen te sluiten over samenwerking en triage.
- Stem de opbouw van het team af op de hulpvraag. Een stevige toegangsfunctie kan naar verwachting beter anticiperen op de hulpvraag en de reactietermijnen verkorten.
- Wellicht heeft bovenstaande als bijkomend voordeel dat er een zodanige aantrekkingskracht op jeugdprofessionals vanuit gaat dat ze daadwerkelijk in dienst van de gemeente Cranendonck treden.

Aanbeveling 2: Leer van representatieve cliëntervaringsonderzoeken

- Ondanks het feit dat de door de gemeente verrichte onderzoeken naar de cliëntervaringen over de aangeboden jeugdhulp positief zijn, heeft de CEO zelf als instrument aandacht nodig om de betrouwbaarheid van de meting van de cliëntervaring te vergroten. Aanbevolen wordt om de cliëntervaringsonderzoeken zowel representatief als aselekt te laten zijn en vaker en efficiënter te laten plaatsvinden.
- Gebruik de uitkomsten uit de CEO (samen met de monitoring) actief in de beleidscyclus en de evaluatie daarvan. Zo wijzen aanvullende data op het belang van een verdere vermindering van de wachttijden (i.c. reactietermijn op de aanvragen van cliënten).

Voor de gemeenteraad

Aanbeveling 3: Ontwikkel een integraal beleidsplan jeugd

- Maak preventie, normaliseren van hulpvragen en samenwerking met het voorliggend veld expliciet onderdeel van het beleid. Een preventieve aanpak dient versterkt te worden door de initiatieven binnen het onderwijs (zorg in onderwijstijd) expliciet te verbinden met de jeugdhulp.
- Stel duidelijke doelen en benoem stuur- en prestatie-indicatoren
- Verbind dit plan aan de GALA-aanpak en de Hervormingsagenda.
- Zorg voor een systeem van monitoring waarmee de uitvoering gevolgd en eventueel bijgestuurd kan worden.

4.3 Bestuurlijke Reactie

Rekenkamer
T.a.v. de heer Cransveld

Betreft: Bestuurlijke reactie rapport Rekenkamer Jeugdhulp
Zaaknummer: 0000337344
Contactpersoon: Silvie van Gansewinkel
Email: s.vangansewinkel@cranendonck.nl
Datum: 19-8-2025
Uw kenmerk: -
Bijlage(n): -

Beste meneer Cransveld,

Begin juni 2025 ontvingen wij van u het rapport "jeugdhulp in de gemeente Cranendonck". Wij danken u voor het onderzoek en de aanbevelingen die u met ons heeft gedeeld. Wij waarderen de grondige analyse en zien het rapport als een belangrijke bijdrage aan de verdere ontwikkeling van ons jeugdbeleid. Met deze brief geven wij onze bestuurlijke reactie op het rapport.

Algemene reactie:

Beleidsontwikkeling en rol van gemeenten

Wij zijn ons bewust van de aandachtspunten in de jeugdzorg in Nederland, zoals ook door uw rapport wordt bevestigd. De aanbevelingen in de "Hervormingsagenda Jeugd" en het "Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming" onderschrijven wij volledig. Wij onderstrepen het belang van een sterke lokale infrastructuur en goede samenwerking, maar erkennen tegelijkertijd onze afhankelijkheid van landelijke kaders en beschikbare budgetten. De Jeugdwet, de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming bieden ons richting en geven houvast. Ze vormen een belangrijke leidraad voor de verdere ontwikkeling van ons jeugdbeleid, zowel lokaal als in regionale samenwerking.

Huidige stand van zaken en uitdagingen

Uw rapport schetst een gedetailleerd beeld van de huidige situatie binnen de jeugdhulp in onze gemeente.

Wij erkennen de noodzaak om de toegang tot jeugdhulp te verbeteren en de wachttijden te verkorten. De samenwerking met verschillende jeugdhulpaanbieders en de inzet van het Sociaal Team zijn cruciaal om deze doelen te bereiken. In 2024 zijn we aan de slag gegaan met het op orde brengen van de basis binnen het Sociaal Team. We hebben werkprocessen aangescherpt en gezorgd voor meer duidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd constateren we dat de hulpvragen complexer worden en dat de druk op het systeem toeneemt, mede door het hoge aantal externe verwijzingen en de oplopende wachttijden bij specialistische aanbieders. Om hier effectief op te kunnen sturen, nemen we als gemeente nadrukkelijker de regie in handen. We hebben de toegangsfunctie versterkt door deze beter te positioneren. Daarnaast hebben we de samenwerking met verwijzers zoals huisartsen verbeterd, onder andere via concrete afspraken over triage en doorverwijzing.

Beleidscontext en regionale samenwerking

Wij waarderen uw inzicht in de regionale samenwerking binnen Zuidoost-Brabant. De gezamenlijke inkoop van jeugdhulp en de samenwerking binnen de jeugdzorgregio's zijn essentieel om specialistische hulp beschikbaar te houden. Cranendonck is onderdeel van het samenwerkingsverband Samen voor Jeugd en 21 voor de Jeugd, waarin gemeenten gezamenlijk optrekken in de beleidsontwikkeling en inkoop van jeugdhulp. Binnen Samen voor Jeugd is onlangs gestart met het werken met opgavetrekkers: gemeenten die voor specifieke thema's binnen de jeugdhulp een voortrekkersrol vervullen. Deze werkwijze zorgt voor meer focus, gerichte beleidsontwikkeling en versterkt de gezamenlijke slagkracht. Wij blijven ons inzetten voor een efficiënte en effectieve samenwerking met alle betrokken partijen.

Toekomstige stappen en aanbevelingen

Het rapport benoemt terecht dat:

- De regie op jeugdhulp nog onvoldoende is.
- De wachttijden en reactietermijnen niet altijd binnen de norm vallen.
- De samenwerking met externe verwijzers en het voorliggend veld wisselend is.

Wij nemen uw aanbevelingen ter harte en zullen deze gebruiken om onze aanpak verder te verbeteren.

Het versterken van het Sociaal Team, het verbeteren van de samenwerking met huisartsen, onderwijs en andere ketenpartners en het verminderen van administratieve lasten zijn dan ook nadrukkelijk speerpunten in beleid en uitvoering. Wij blijven investeren in de kwaliteit van jeugdhulp en streven naar een duurzame en financieel houdbare jeugdzorg.

Conclusies en aanbevelingen:

In het rapport staan conclusies en worden aanbevelingen gedaan. Hieronder geven we een reactie op deze conclusies en aanbevelingen.

Reactie op de conclusies:

1. S en complexiteit van het beroep op jeugdhulp

Wij onderkennen dat het beroep op jeugdhulp in Cranendonck de afgelopen jaren is toegenomen en dat de aard van de hulpvragen complexer is geworden. De stijging in maatwerkvoorzieningen en specialistische GGZ-zorg vraagt om een herijking van onze aanpak. Wij zien dit als een signaal dat we sterker moeten inzetten op vroegsignalering, normalisering en het versterken van het voorliggend veld. De daling in lichtere ambulante hulp onderstreept de noodzaak om laagdrempelige ondersteuning beter te positioneren.

2. Toegang als fundament van het nieuwe jeugdstelsel

Wij onderschrijven het belang van een goed functionerende lokale toegang. De inrichting van het Sociaal Team Cranendonck vraagt aandacht. De toegang moet niet alleen snel en zorgvuldig zijn, maar ook in staat zijn om lichte hulp zelf te bieden en integraal te werken. Daarom werken we momenteel aan een voorstel om het Sociaal Team toekomstbestendig in te richten. In dat kader brengen we in kaart hoe de organisatie, de werkwijze en de positionering van het team verbeterd kunnen worden, zodat het beter aansluit op de behoeften van jeugdigen en gezinnen én op de ambities uit de Hervormingsagenda Jeugd.

3. Explosieve s van kosten

De stijging van de kosten voor jeugdhulp is zorgwekkend. Wij hebben daarom in 2024 gerichte beheersmaatregelen genomen, zoals het toetsen van indicaties, het analyseren van dure casussen en het stimuleren van verwijzingen naar gecontracteerde aanbieders.

Deze maatregelen hebben geleid tot een eerste daling van de kosten, maar verdere structurele stappen zijn nodig om de financiële houdbaarheid te waarborgen.

4. Lacunes in lokaal beleid en regie

Wij erkennen dat er in 2023 en 2024 geen formeel beleidskader voor jeugd beschikbaar was. Dit is inmiddels hersteld met het vaststellen van het Beleidsplan Sociaal Domein 2025-2030. Hierin is expliciet aandacht voor jeugd, preventie, normalisering en samenwerking met het onderwijs en het voorliggend veld. De aansluiting op de Hervormingsagenda Jeugd en de GALA-aanpak is hierin geborgd.

5. Organisatorische knelpunten in uitvoering

Het rapport benoemt terecht de knelpunten in de organisatie van het Sociaal Team, zoals personeelsverloop, onduidelijke aansturing en versnippering in de toegang. Wij hebben deze signalen serieus genomen en werken aan een voorstel voor een toekomstbestendige inrichting van het Sociaal Team. In aanloop daarnaartoe hebben we de structuur van het team al aangepast en de werkprocessen aangescherpt. Hiermee creëren we meer duidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden en verbeteren we de basis voor een effectieve en samenhangende uitvoering van jeugdhulp.

6. Samenwerking en preventie

De samenwerking met externe verwijzers en het voorliggend veld verloopt wisselend en vraagt om versterking en om meer continuïteit. Om hier gericht op te sturen, hebben we vaste contactpersonen aangesteld voor de huisartsen en is de afstemming met het onderwijs verbeterd. De GALA-aanpak wordt actief vertaald naar lokaal beleid. Vanuit deze aanpak is het programma Connecting Families ingezet. Daarnaast is ook Join Us geïmplementeerd. Beide programma's ondersteunen jongeren vroegtijdig. Het doel is om hun mentale gezondheid en sociale veerkracht te versterken.

Reactie op de aanbevelingen aan het college van burgemeester en wethouders

Wij kunnen de twee aanbevelingen aan het college van burgemeester en wethouders volledig onderschrijven en zijn al bezig met de implementatie hiervan.

Aanbeveling 1: versterk de regie door het Sociaal Team

We versterken onze regierol binnen de jeugdhulp door het Sociaal Team toekomstbestendig in te richten. Daarbij richten we ons op een stevige positionering van het team, heldere werkprocessen en voldoende deskundigheid en capaciteit om snel en passend ondersteuning te bieden.

Wat doen we nu al:

Sinds 2024 werken we binnen het Sociaal Team met een aangepaste structuur. We hebben duidelijke werkafspraken gemaakt over de inzet en het afschalen van voorzieningen, zodat we gericht kunnen sturen op passende hulp. Daarnaast zijn er vaste contactpersonen aangesteld voor huisartsen, waarmee we de samenwerking en afstemming hebben versterkt. Er vindt regelmatig overleg plaats over verwijzingen en triage, met als doel de toegang tot jeugdhulp beter te organiseren en onnodige doorverwijzingen naar specialistische zorg te voorkomen.

Wat gaan we aanpakken:

We werken aan een concreet voorstel om het Sociaal Team toekomstbestendig te maken. Het doel is om de toegang tot jeugdhulp sneller, effectiever en beter afgestemd op de hulpvraag te organiseren.

Aanbeveling 2: leer van representatieve cliëntervaringsonderzoeken

Het cliëntervaringsonderzoek sluit inderdaad niet goed genoeg aan bij de doelgroep. Veel gemeenten, waaronder Cranendonck, herkennen dit als een gedeelde uitdaging. Daarom wordt gezocht naar manieren om het instrument te verbeteren, met als doel een hogere respons en meer bruikbare inzichten voor beleidsontwikkeling.

Wat doen we nu al:

In Cranendonck meten we cliëntervaringen niet één keer per jaar, maar doorlopend op het moment dat een beschikking voor jeugdhulp wordt afgegeven. Deze vorm van continu meten geeft ons actuele en directe feedback van cliënten over hun ervaringen.

Wat gaan we aanpakken:

We verbeteren het instrument met als doel het verhogen van de respons. We koppelen de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek aan de beleidscyclus en de monitoring.

Reactie op de aanbeveling aan de gemeenteraad

Wij kunnen ons inhoudelijk vinden in de opgenomen punten van de aanbeveling voor de gemeenteraad.

Aanbeveling 3: ontwikkel een integraal beleidsplan jeugd

Echter, wij willen benadrukken dat deze punten al zijn geborgd in het beleidsplan Sociaal Domein 2025-2030. Ook de aansluiting op de Hervormingsagenda en de GALA-aanpak is hierin meegenomen. Om die reden zien wij geen meerwaarde in het opstellen van een apart beleidsplan Jeugd.

Wat doen we nu al:

Thema's als preventie, normalisering, samenwerking en data gedreven werken hebben in het beleidsplan een duidelijke plek gekregen. We versterken de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp, o.a. via de pilot zorg in onderwijstijd. Deze pilot is gestart.

Wat gaan we aanpakken:

We ontwikkelen prestatie-indicatoren en sturen op monitoring en evaluatie. We blijven inzetten op duurzame interventies en samenwerking met onze ketenpartners.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Cranendonck,

De secretaris,

E. Jacobs

De burgemeester,

F.A.P. van Kessel

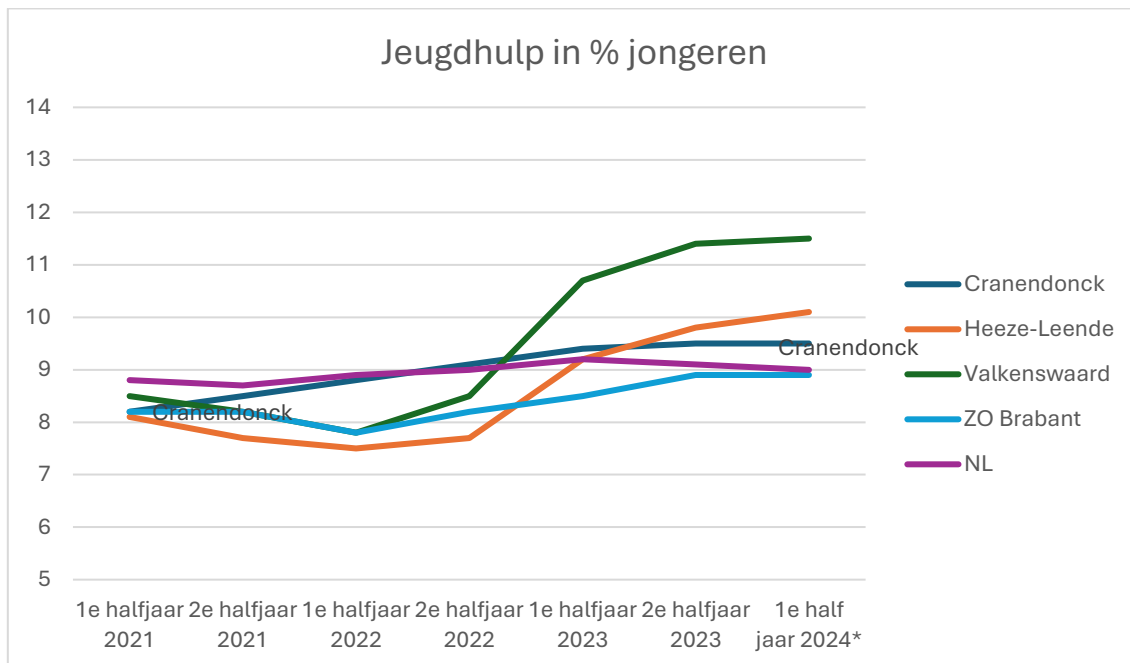
Bijlage 1 Jeugdhulp Cranendonck; enkele kerncijfers A2 gemeenten

*Tabel 8 Kerncijfers Jeugdhulp A2 gemeenten, ZO Brabant en NL
in % van jongeren 2021 - 1^e halfjaar 2024³³*

Jeugdhulp %	Cranendonck	Heeze-Leende	Valkenswaard	ZO Brabant	NL
1e halfjaar 2021	8,2	8,1	8,5	8,2	8,8
2e halfjaar 2021	8,5	7,7	8,2	8,2	8,7
1e halfjaar 2022	8,8	7,5	7,8	7,8	8,9
2e halfjaar 2022	9,1	7,7	8,5	8,2	9,0
1e halfjaar 2023	9,4	9,2	10,7	8,5	9,2
2e halfjaar 2023	9,5	9,8	11,4	8,9	9,1
1e half jaar 2024*	9,5	10,1	11,5	8,9	9,0

In grafische vorm verkrijgen we dit beeld:

*Grafiek 4 Kerncijfers Jeugdhulp A2 gemeenten, ZO Brabant en NL
in % van jongeren 2021 - 1^e halfjaar 2024*

³³ Bron: CBS, 2024. Cijfers 1^e helft 2024 zijn voorlopige cijfers van het CBS.

Bijlage 2 Gemeentelijke kosten jeugdzorg A2 gemeenten

Tabel 9 Gemeentelijke kosten jeugdzorg A2 gemeenten, 2023 (x 1000 euro)³⁴

Vormen van jeugdzorg	Gemeente	Begrote kosten	Gerealiseerde kosten	Begrote kosten per 1 000 inwoners	Gerealiseerde kosten per 1 000 inwoners
Totaal jeugdzorg	Cranendonck	4.321	5.644	207	270
Totaal jeugdzorg	Heeze-Leende	2.987	2.844	179	171
Totaal jeugdzorg	Valkenswaard	5.637	6.334	178	200
Totaal jeugdhulp	Cranendonck	4.067	5.315	195	254
Totaal jeugdhulp	Heeze-Leende	2.836	2.727	170	164
Totaal jeugdhulp	Valkenswaard	5.040	5.810	159	184

³⁴ Bron: CBS, 2024.

Bijlage 3 Bronnenlijst Jeugdhulp Cranendonck

Blanken, M. (2024). The logic behind a cohesive youth care system: Understanding the design, integration and dynamics of complex child service networks

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Achtergrondkenmerken van jongeren met jeugdzorg, oktober 2023; <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/achtergrondkenmerken-van-jongeren-met-jeugdzorg>

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Jaarrapport 2024 Landelijke Jeugdmonitor

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), kerncijfers over jeugdzorg, StatLine, maart 2025

Cordaad, Jaarverslag 2023 Cranendonck

Gemeente Cranendonck, Beleidskader Sociaal Domein Cranendonck 2019 – 2022, mei 2019

Gemeente Cranendonck, RIB inzake Resultaten CEO Wmo en Jeugd 2020, 1 september 2021

Gemeente Cranendonck, Cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo 2021, juli 2022

Gemeente Cranendonck, Verordening jeugdhulp gemeente Cranendonck 2022

Gemeente Cranendonck, Kadernota 2023

Gemeente Cranendonck, Cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo 2022, juni 2023

Gemeente Cranendonck, Voorstel aan de raad van de gemeente Cranendonck, Regiovisie Samen voor Jeugd, 6 juni 2023

Gemeente Cranendonck, Gezond en Actief Leven in Cranendonck. Integraal plan van aanpak GALA 2024-2026, (2023-2026), september 2023

Gemeente Cranendonck, Managementletter sociaal domein 2023_Q3

Gemeente Cranendonck, RIB inzake voortgang ontwikkelopgaven Regiovisie, 22 november 2023

Gemeente Cranendonck, RIB inzake Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, 24 november 2023

Gemeente Cranendonck, RIB inzake Financiële ontwikkeling Jeugd en Wmo, 28 november 2023

Gemeente Cranendonck, Collegevoorstel raadsinformatiebrief Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, 12 december 2023

Gemeente Cranendonck, Managementletter sociaal domein 2023_Q4

Gemeente Cranendonck, Programmabegroting 2024

Gemeente Cranendonck, Memo niet-gecontracteerde zorg, 8 april 2024

Gemeente Cranendonck, Startnotitie Verordening Jeugd, april 2024

Gemeente Cranendonck, Cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo 2023, mei 2024

Gemeente Cranendonck, RIB inzake Cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo 2023, 30 mei 2024

Gemeente Cranendonck, Managementletter monitor sociaal domein 2024 tot en met mei 2024

Gemeente Cranendonck, Monitor sociaal domein 2024 Q3

Gemeente Cranendonck, Beleidsplan Sociaal Domein 2025-2030. Iedereen doet mee, telt mee en draagt bij

Gemeente Cranendonck, RIB inzake financiën Jeugd 2024 Q3, 17 december 2024

Gemeente Cranendonck, Uitvoeringsplan Sociaal Domein 2025-2026. Iedereen doet mee, telt mee en draagt bij (op 25 februari 2025 door het college vastgesteld).

GGD Brabant-Zuidoost (2022). Coronagezondheidsmonitor Jeugd 2021. Gemeenteprofiel sub-regio A2 gemeenten, juni 2022

GGD Brabant-Zuidoost (2025). Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024.

<https://www.ggdbzo.nl/nieuws/blijvende-zorgen-over-mentale-gezondheid-en-leefstijl-jong-volwassenen-in-zuidoost-brabant/>

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, 20 juni 2023.

Inspectie Justitie en Veiligheid en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, Toezicht jeugdbeschermingsketen, brief aan minister voor Rechtsbescherming en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, september 2022

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Rapport - De centrale rol van lokale teams in de jeugdhulpketen. Wat goed gaat, wat beter kan en waar de lokale teams staan in relatie tot het Toekomstscenario en de Hervormingsagenda, juni 2023.

Jeugdautoriteit, De Stand van de Jeugdzorg, oktober 2024

Kamerstukken II 2023/24, 36546, 2. Ministerie van VWS, Aanbieding ontwerpbesluit Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (brief van de staatssecretaris), 20 december 2024

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, GALA, Gezond en Actief Leven Akkoord Gemeenten en GGD'en, zorgverzekeraars en VWS zetten gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis, januari 2023

Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Position paper Samen voor Jeugd 2020
Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Uitgangspunten Regiovisie bovenregionale samenwerking, 2021

Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Transformatieplan jeugdhulp Samen voor Jeugd 2022 – 2025, In beweging naar meer maatwerk, samenhang en professionele ruimte, 2022

Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Jaaroverzicht 2023, Realisatieoverzicht en verslag Werkplan 21voorJeugd 2023

Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Samenwerkingsovereenkomst Samen voor Jeugd, 2022

Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst 21 gemeenten Zuidoost-Brabant Inzake jeugdbescherming & jeugdreclassering, veilig thuis, crisis interventie team, coördinatie crisishulp en Jeugdzorgplus', januari 2024

Regio Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, Regiovisie Samen voor Jeugd, jeugdhulp 2023-2026, 2023

Rodriguez Rivas-Stellaard, S. D. (2023). Boemerangbeleid: Over aanhoudende tragiek in passend onderwijs- en jeugdzorgbeleid.

VNG (2024). Richtinggevend kader. Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening. Den Haag, maart 2024